

ROMÁNIA ÉS AZ UTÓDÁLLAMOK
EGYETLEN MAGYARNYELVÜ KÉPES

GYERMEK LAPJA

imbor

K-SÁVELY-D

Megjelenik havonta 3-szor minden hó 10, 20 és 30. án

FŐSZERKESZTŐ:
BENEDEK ELEK

TARTALOM JEGYZÉK:

B. Berde Mária: Majd.
Tamási Aron: Utravaló az iskolás
gyermeknek.
Szondy György: Funkravezetők.
E-ó.: Agár önagsága.
Lengyel Miklós: Szigligeti Ede (Ma-
gyar Pantheon).
E-ó.: Baromfi udvarban.
Hary Márton: A Báthory-család re-
gége.
Szép levelek.
Zsoldos László: Jenő urfi.
Pályázat.
Bartha István: Szeptember.
E-ó.: Mese három kis malackáról.
A szabadalmazott krokodilus.
Nagyapám lakodalma.
E-ó.: Amit Isten rendel.
Gál Lajosné: Mese az állhatatlanságról.
Róka Píróka meséje. (Pályázat.)
Elek nagyapó üzeni.
Kiadóbácsi üzeni.
Fejtörő.

1928. SZEPT. 30.

(Kettős szám.)

szám

MAJD *)

Irta: R. BERDE MÁRIA.

Ha nem lesz tbbet ifju, fúrge vérem:
Kis házikóm lesz akkorig, megérem.

A ház mögött, ha jól fordul a kockám,
Lesz egy tenyérnyi kertes udvarocskám.

Nehány fenyő a kertet megtalálja —
Lugasba ülni jó lesz majd alája.

S nő majd virágom: pézsmám, szarkalábam,
És portuláka hajt az ut porában.

S oly csöndes leszek, hogyha megöregszem:
Tyukokkal kelek, tyukokkal fekszem.

Napközti elbibilődöm házi bajjal:
Tejforralással, rongyolt párnahajjal.

Este, ha vacsoracsillagba nézek:
A jövőt kérdelem, multat nem idézek.

Mert nincsen rózsza s emlék tövis nélküli —
De a halállal szívem összebékül.

... És akik tudták, hogy ki lakott bennem,
Nem emberszóval siratnak meg engem.

Fenyőfáim majd bólogatva intik:
„Lehajtott fejjel jött árnyunkba mindig.

Alázatra a lelkét eljegyezte
Annak, ki óvta őt, ki jól fedezte.“

S szól egy virág: „Rágondolok kezére,
Gyámoltalan sorsunkban hű vezérre.

A gyöngéhez oly gyöngéd volt e kéz!“
S sok kisvirágom sirva összenéz. —
(Marosvásárhely.)

* E meghitt, szép költeményt az „Ellenzék“-ből vettem át, hogy ne csak a nagyok, de a gyermekek is olvassák.
Elek nagyapó.

UTRAVALÓ AZ ISKOLÁS UNOKÁKNAK

Irta: TAMÁSI ARON.

Fiúk:

az iskolák ormán kigyultak ma éjjel a baglyok szemei. Háborúság és vakság setét fellegein átvilágít onnét a fény, hogy egy új esztendőre bekapcsolja kicsi fejtek isteni motorját.

A szent falak között megmozdulnak újra a csengők, lerázzák érevállaikról a nyári port és silenciumra hívnek, melynek idején csak az értelemnek szabad zakatolnia a betűkkel teleirt fehér mezők felett.

Az öreg falak mosolyogni kezdenek, mint az emberi arcok; a kapuk kitarulnak karoknak módjára végig és felettök egy zászló leng, amelyre ez vagyon írva:

— Fel a szent háborura!

Szeptember elseje van.

Fiúk, ez a tizedik szeptember elseje, amióta új országban fekszik a mi virágos kertünk, Erdély.

Hiszem és érzem, hogy egy új korszak kezdődik a tizedik szeptember elsején. A munka korszaka, a szellemi erő korszaka, amely hitet fog mosolyogni mindig és eredményt fog szólni később.

Ennek a jegyében nyiljanak most a magyar iskolák kapui végig.

És ennek a jegyében szóljon a szám mind-

nyájakhoz, akik a kitarult kapuk felé könyvekkel megindultok és mondja nektek apátok helyett s mindenki helyett, aki titeket a vér és a szellem közösségének törvénye szerint szeret:

— Drága magyar ifjuság, fiúk és leányok, ti vagytok a jövődő emberségesebb Erdély egyik szellemi serege. Az itteni három nép közös templomához a magyar szív és a magyar szellem nagy emberi és történelmi motívumait nektek kell adni és a művészet s a tudomány s a testi munka öröhelyein nektek kell gondoznotok azt a lámpát, amelynek fényénél látni lehessen a világot s a világban a békességes, boldog Erdélyt.

— Fiúk, nehéz, de nem reménytelen a mi állapotunk. Csak dolgozni kell és küzdeni kell. Felkészülni mindenre és felvenni, mint a talizánt, azt a hármát, amit mondok:

— Ember légy, magyar légy, erdélyi légy!

S akkor megindulhattok az iskolák felé. Veleletek megyek a kapuig és fogadjátok meg amiket utközben mondok:

— Azt mondom nektek, hogy önálló, legyetek, mert csak úgy lesz egész ember bárki. A kalandokat vessétek meg, mert a kigyó feje kacag azokból örökké. Abrándokban ne rengessétek magatokat, mert elfut a talaj lábatok alól és csak lebegni fogtok, s ha földet is értek egyszer, csak az útszéle leszen az.

— De tüzzetek nagy emberi célokat magatok

elé. Olyanokat, amelyeket erdélyi magyarnak osztott a sors. S ezek közül a célok közül mondok is néhányat nektek: ott van például az erdélyi népek békességre hozása; ennek a földnek felvirágoztatása; ezeresztendő multunk védelme; minden kincsünk és szellemi várunk oltalmazása; székely népünk nagy kincseinek világra hozása, hogy láthassa és érthesse mind a világ.

— Vagy nézzetek a századokba vissza és válasszatok magatoknak példaképet.

— Válasszatok a nagyszivű, áldott székelyt: Mikes Kelemt, aki székely nyelvvel új prózát adományozott a magyar irodalomnak és a nagy fejedelem jelképében szolgálta az egyik legnagyobb emberi célt, amit szabadságnak hívnak.

— Válasszatok a másik lobogó székelyt, világgjáró Kőrösi Csoma Sándort, aki fáklya gyánánt járta nagy Ázsiát újabb magyarokért s közben új nyelveket örökölt meg, amelyeken milliók dalolnak és imádják az Istent.

— Válasszatok a két Bólyai székelymagyart, akik csillagok titkait fedezték fel és új Törvé-

nyeket hoztak, mint csodálatos virágokat. Isten lábai mellől.

— Vagy válasszatok más száz és száz erdélyi magyart, akik népükért éltek győzhetetlen szívvel és azzal a hittel, hogy aki népéért él, az más népekért is él ugyanakkor.

— Vagy válasszatok az élők közül azt a nagy székelyt, akit Elek nagyapónak hívnak végig, ahol szólnak a szájak; aki lelketeket az ő nagy szívéből eteti folyton és aki hazajött hozzátok a dicsőség fényéből, amikor mások ledobták Erdélyt, mint a művesnapit kalapot.

— Fiúk, milyen szép magyarnak lenni akkora dicső mult és annyi nagy elme és nagy szív tetején! — Nézzetek, már itt vagyunk az iskolák előtt, a szent kapuk kitérve végig és felettök leng a megindult őszi szélben a zászló és végig Erdélyben, minden magyarok és minden más népek feje felett zeng róla az irás:

— Fel a szent háborura!

(Kolozsvár, 1928. szept. 1.)

„FUNKRAVEZETŐK“

Írta: SZONDY GYÖRGY.

Mihály, ahogy kikerülkőzött a boltból, tenyerébe te-
regette az újságpapírtanicsit. Őt szem cukor volt benne. Maszatos újjával sorba böködte valamennyit, de hiába: őt volt az, egy szemmel sem több. Már most hát hogy is legyen? Elvegyen belőle egyet? Maradna négy, Gyurkának is jutna kettő, Bandinak is, meglegeghetnének vele, ha nem tudnák, hogy őt szem jár egy lefért. De iszencsak tudják; neki is esnének érte, kivált Bandi, amilyen méregpulyka az! Legfeljebb talán ha ráfogná, hogy elveszett. Mert hiszen könnyen kipotyoghat ebből a kis rongyos tanciliból. Csak hogy bajos ez is, igen bajos: visszaküldenék. Keresd meg, ha elvesztetted! Őszé még megmondanák az apjának, ökeme pedig mihamar elfenekeli. Ami még kisebb baj lenne; nagyobb annál, hogy alkalmasint kiszármaztatná újra a malacok mellé, a tanyára. Az már aztán igen nagy eset volna; mert egy az, hogy itt semmi dolga sincs, csak játszik a két urfival látástól-vakulásig; más megint, hogy valami fáintos itt a kosztja, még tizóras fölöstökömöt is kap s uszonára kávé, úgy, mint az urfik.

Megfontolta a dolgot és elszontyolodott: mégis, nem ajánlatos kimarkolni az ötödiket! Azért hát marokra fogta a tancilit, szemére húzta a kalapját s indult hazafelé. Fölpupozta a talpát, úgy csapta a forró porba s szinte pöfögött, üstölt utánna az ucca. Embertelen meleggel acsarkodott tentről a nap tüze, lélek sem mozdult a szélhordozó akáckák alatt. Csak a jegyző libái ténferegtek a templomkert sövény-árnyékában. Mihály is megtörpant s pihenőt tartott. Kalapját följebb tolta, föl a fejébujára s a marka újra kinyitott-nyiladozott. Az őt szem cukor már ragacsosra olvadt az ujjak meleg fészke-
bnt.

Összetapadtak egy gombolyagba; noha mindegy az, mégis csak őt szem az azért. Mihály rápillantott s derülni kezdett az ábrázatja. Fölemelte a fejét, a libákra nézett. Aztán újra a cukorgombócra. Mosolygott. Hogy lenne, csakugyan? Ha megenné és mégsem enné meg? Hahaha! Csak megszopogatná mind — valamennyit? Ki tudná azt meg? Nem látja senki; a sulyát nem nézik, nem is sulyra vette. S hogy kisebb?! Hát kisebb! — Olyan most, meg olvadhatósabb!

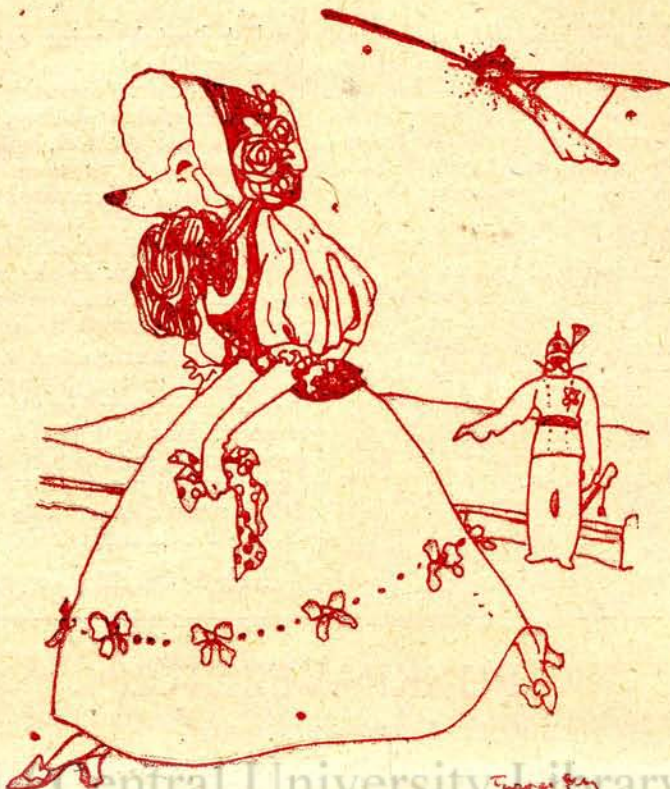
Ugy, no! Mihály nem tépelődött soká. Le kell itt telepedni s pedig gyorsan, ide a libák mellé, az árnyékba. Mert ottthon nagy nyugtalansággal várja a két fiu s őt szem cukorral végezni nem kis dolog. Idő köll hozzá. Mert hogy ezt a fogak nem intézhetik, csak a nyelv. Ropogtatni nem szabad, hanem csinján, szelideden forgatni a száj meleg fürdőjében, így... Igen... jó, ibolya-izü bombó!

Olvasztotta, fürdette szájban a cukrot, aztán, idő multán csak rászánta magát s kivette. Nézte felhősen a fényes gömböcskét s ingujjában megtörölgette fényesség ellen. Meg, hogy ne ragadjon úgy.

Akkor következett a második. Rózsaszínű, s az ize mint a bolti szappan szaga. Nos, furcsa cukor, de azért jó, fáintos bombó. Bár végig lehetne szopogatni, hanem hiába! Lám, már harsog Bandi hangja a kertből, idáig hozza a szél. Bizonyosan a kerítés tetejéről kiabál:

— Mihály! Mihá-á-á-ly!

Mihály nagyot nyelt s elmosolyodott csöndesen. — Csak várjon, — gondolta. Majd elérkezik még Mihály, nem sürgős! Nézte a tancilit, a három darab még benne volt, akkurátosan. Hát, már most evvel csakugyan siet-

AGÁR ÖNAGYSÁGA

Agár önagsága mit gondolt magában?
Felöltözött cifra ünneplő ruhába.
Még rendőr bácsi is szemet-száját tátott,
Ilyen szép naccságát ökelme se látott.

A repülőgép is bámulta szerfelett,
Hirtelen megállott önaccsága felett.
De az én kezem is megállott pennástól,
Nem írhatott többet a csudálkozástul.

E—6.

ni kell. Ha talán egyszerre beszopná mind a hármat? Kár ugyan, mert jobb az ilyesmi szépen rendjén, ahogy sorba kerülnek; de úgy már aligha lehet, mert Bandika harsog keményen s imhol, már Gyurka is rákezdte.

— Mihály! Mi-i-hály!

Zeng a csendes ucca, a templomfal öblösen veti vissza a szó farkát:

— ...hály! .. hály!

A libák feltápáskodnak s örvendezőn trombitálják a feleletet:

— Gígá! Gá! Gá!

Nyújtózkodnak, szárnyukat suhogtatják, rendbeszedődnek, indulnak. Mihály is elszánta magát. Még egy forgást eszközöl a gombóccal odabent, nagyot nyelt, aztán szedte volna kifelé a gyönyörűséget; de akkor már késő volt, lecsapott mellette a sístergő istennyyia. A gledicsia-sövény mögül előttoppant Bandi és Gyurka.

— Itt van! — kiáltott diadalmasan Bandi.

— Hol a cukor?!

Mihály látta, hogy minden elveszett. Most már mi-nek adná vissza a hármat? Hogy eldobják, s a kettőt se egyék meg?

Nyelt egy nagyot, hogy megcsuklott belé — — úgy! — Most már senki el nem veheti tőle. S a maradékot nyujtotta némán és ragádósan Bandinak.

— Kettő? — csattant fel hirtelen fortyanással Bandi. — A többi hol van? — és nézet Mihályra, belenezett a gyomrába és üvöltött torkaszakadtából.

— Megetted! Megetted!

Mihály rádermedt; szót sem bírt nyögni, hallgatta, mint sirja tele az uccát harsogó zokogással:

— Megette a cukromat! Megette!

A kapuban már ott zordonkodott nagy Mihály, mire odaértek. Oldotta le a nadrágszíjat s Mihálynak most már erősen sirhatnékja támadt; de tartotta magát, mert Bandi ott szipogott s Mihály nem sirt idegenek előtt. Csak odaszólt kiszáradt torokkal:

— Megbánja még ezt Bandika! — s már porzott a nadrág, suhogott a szij. Hagyján azonban a verés, noha jajgat erősen; de öreg Mihály megtetézte a legfájóbbal s tüstént utnak indította Mihályt a tanya felé, a malacok iránt.

Ettől tartott Mihály s hát nem ide fordult a sorsa csakugyan, s vajmi hirtelen? Vége a vigasságos életnek s miért ugyan? Három szem silányka cukor miatt?! Van-e igazság, hogy ez lehet? Van-e szive s lelke Bandikának, hogy ide juttatta?

Nagy, erős indulat fütötte, amig talpalt kifelé s ahol már senki rá nem lelhetett, törölgette szemét az öklével. Szitta a fogát s fogadkozott, hogy de így, de úgy; azért ez annyiban nem maradhat. S legyen bár Bandika még olyan urfi, ezt el nem viszi szárazon. Legénykorában is elfakad sirva, ha eszébe jut, úgy eldöngeti, Husággal csépli, maga vesztiire pedig; mert világton-világos, hogy ő is kapni fog érte s nem keveset s gyengédeden...

Erre hogy gondolt, a könny is kiapadt a szeméből; csak égett, forrt, lortyogott benne az indulat s a töprengés, hogy mint csinálhatná ügyesen. Titokban, ha lehetne... Amikor Bandi alszik, künn a kertben, délután. Ráfenekelni vagy kettőt, de irtalmatlanul s azután usgyé! Mire fölérez, messze tulteszi magát...

Igy s úgy, nem várt sokáig, mert égette a bosszúvágy s tudta, ha az lelohad, kushad majd a hátorsága is. Azért hát másnap csak elővakodott kora délután a malacoktól s jöttön-jöddögélt befelé. Az utat elkerülte s a kaput is, hátra ment a patak mellett s ott lopta be magát a kerthe. Nagy husáng ungorkodott a markában, úgy osont beljebb, az almafákhoz. Ott alszik Bandi a függőágyban s csak egyedül, legfeljebb legyek őrzik az álmát.

Hát ment, s úgy volt csakugyan: ott lityegett a hálóágy a fák között s Bandi benne; féllába kicsüngött, a szája nyitva. Mihály fölemelte a husángot, óvakodott közelébb — s egyszerre megfüttyent a lába a'att valami. Halkan, de élesen, s a husáng lekókkadt hirtelen Mihály kezében. Maga előre meredt, ha ébred-e Bandi? Csak csillapulván, nézett a lába alá: mi volt az? Hát Svinter feküdt ott a gummibaba; arra lépett rá s azért füttyentett. Ez a Svinter Bandi babája volt s Mihály tudta, hogy király; de a ruhája is mutatta, mert királyszin palástot viselt, aranyujtással, prémmel meghányva s kardja is volt, meg ezüst sásak a fején, papirból.

Mihály óvatosan lehajolt és fölemelte.

Nézte.

Eszébe jutott valami. Elmosolyodott.

Megüsse Bandit? S ha hamarébb ébred, mint kellene? Akkor mégis csak kitudódik, s lám, kész a baj.

Megfogta Svinter két lábát — inkább így, ez is fájni fog s nagyon! Kettészakítja s úgy teszi oda gazdája mellé! Azt senki sem tudhatja, hogy ő járt erre.

Megrántotta a lábakat, — hiába. Svinter igen erős legény volt, csak füttyentett s Mihály felmégelődött.

— Hát nem?! — s már szakította volna ismét s ismét — — hanem akkor odapillantott Bandira s elhült egyszeribe. Mert Bandi felült a hálóban s kerekre nyílt szemmel bámult reá.

— Mihály! — mondta és lekászolódott az ágyról. — Visszajöttél?

— Nem jöttem! — morcoskodott Mihály és megmarkolta a husángot. De Bandi megfogta a kezét:

— Gyere! — mondta és megindult vele a ház felé. — megmondom nagyapának, hogy hívjon vissza! Tudod, mit fogunk játszani? Funkravezető!

Mihály nem tudta, mi az a funkravezető s más sem, csak Bandi.

Mihály hát örömmel ment vele, csak még a husángot dobta be az orgonabokrok közé; s tudta, hogy már rendben van megint minden.

Svinter király nézett utánnuk és mosolygott magában szomorkásan:

— Milyen kár, hogy husz év múlva már ti is emberek lesztek!

(Debreczen.)

A sarkvidéken is lehet élni. Egészen a legutobbi időkig abban a hiedelemben élt az emberiség, hogy a sarkvidékeken semmi sincs, ami az emberek táplálékául szolgálhatna. Egy észak-sarki utazó, névszerint Stephanson, most érdekes nyilatkozatot tett közzé azokkal a téves nézetekkel szemben, amelyeket nemcsak a laikusok, hanem még a földrajztudósok is terjesztenek a sarkvidékről. Stephanson nyilatkozatában elmondja, hogy a sarki zónában, illetve annak egyes helyein, néha évek alatt sem esik annyi hó, mint pl. Kanadának akárhány enyhe éghajlattal dicsekvő városkában. Ugyanugy mecáfolja azt a mindenütt elterjedt hitet, hogy az eszkimók fókazsirrál élnek, s — ugymond, — sehol sem találkozott olyan eszkimóval, aki fókazsirt kívánt volna itálának. A mult nyáron a sarkkör-től északra 29 Celsius fokig menő — (tehát igen magas) — hőmérsékletet mért le. Megállapította még, hogy Kanadának sarkvidéki része sem jég- és hósvatag. Több, mint 850 növény faját talált, mely ott is megél, s sok vörösfenyőt látott, amely 35 méter magasságig is megnőtt.

Pompás ízű
magas tápértékű
mindenüffkap-
bató a

STOLLWERCK TEJKARAMELLA

MAGYAR PANTHEON

Írja: LENGYEL MIKLÓS.

Szigligeti Ede (1814-1878)

Száz esztendővel ezelőtt két kicsiny német város terült el a Duna két partján: Buda és Pest. Az idegen városokában elszórtan éltek a csüggedt magyarok. De mindig többnek és többnek lelkében gyult fel a hit, nyomában a lelkesedés, hogy megteremthessék Magyarország magyar fővárosát. A boldog álmodozók már látták maguk előtt a tündéri nagyvárost, mint a irodalom, tudomány és politikai élet középpontját. A megálmodott kép csalogatta a lelkesedőket maguk felé, mint a gyermekeket a szívárvány. Izzó lelkesedésük tettekké vált. Az elszánt akarat, a pihenés nem ismerő tettvágy valóság-gá varázsolta az álmokat.

1825-ben megvetették alapját a Magyar Tudományos Akadémiának. 1837-ben megszületett az annyiszor megálmodott Nemzeti Színház. A tudománynak és irodalomnak középpontjává lett a főváros és vonzotta maga felé mágnesként a tehetségeket. Elérkezett a csodálatos nekilendülés kora.

Igy jutott az ország fővárosába a nagyváradi születésű Szigligeti Ede is. Családi neve Szathmáry József volt. Ezzel a névvel indult el az orvosi, majd mérnöki

pályára, de már fiatal korában irodalmi dicsőségről álmodozott. Már a Nemzeti Színház megnyitása előtt voltak sikerei, Megjátszott esetek című darabjával figyelmet keltett, Rózsa című vígjátéka pedig akadémiai jutalmat nyert. Igazi tér tehetsége számára az új színház felépítése után nyílt. A Nemzeti Színháznak előbb rendezője lett, majd titkára, végül igazgatója.

Termékenysége bámulatos. Szinte egyedül látja el darabokkal az új színházat. Darabjai sikert arattak. Mint színész és rendező, ismerte a színpadi hatás titkát, ismerte a közönséget; darabjait úgy építette fel, hogy a várt siker a legritkábban maradt el. Ha Szigligeti nem lépett volna Kisfaludy Károly és Vörösmarty nyomába, az annyi lelkesedéssel felépített színház évtizedekig kénytelen lett volna idegen szindarabokat játszani.

A drámának minden fajtáját művelte. Tragédiái közül legjobban szerették a Trónkeresőt. Hőse a szerencsétlen Boris herceg. Sokáig küzd a magyar koronáért; idegen segítséget is igénybe vesz a törvényes magyar király ellen. Harcol, mert azt hiszi, igaza van. Támadása szívós, a csapások sem tudják megtörni. Amikor azonban Boris tudatára ébred annak, hogy neki nincs joga a magyar trónra, összeomlik. Sikert ért el Gritti és Béli Pál című szomorujátékaival is.

Vígjátékai közül legtovább műsoron maradtak: A mama, A nőuralom és Liliófi. Népszerűségüket ma sem veszítették el.

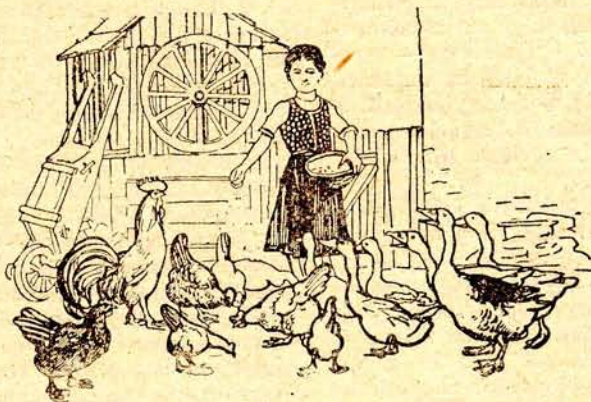
Szigligeti teremtette meg a népszínművet. A falu népe már régebben is megjelent a színpadon, de a színművekben rendszeren mellékes szerepet játszott. Szigligeti olyan szindarabokat is írt, melyekben csak a falu népe szerepel. Dalokkal, falusi jelenetekkel élénkítette műveit. A politikában az egyenlőségről, a jobbágy felzabadosításáról volt szó, Szigligeti nemzedéke szívesen látta a színpadon a magyar falu egyszerű, becsületes népét. Amit az elbeszélő költészethen jelentett Petőfi János vitéze vagy Arany Toldija, az volt a dráma terén Szigligeti népszínműve. A szökött katona, A lelenc, A csikós hosszú ideig nagy vonzóerőt gyakoroltak a színházi közönségre.

Szigligeti nem tartozott a magyar irodalom legnagyobbjai közé. Szindarabjait lassan-lassan homályba borítják újabb írók művei és az ízlés megváltozása. De örök érdeme a költőnek, hogy munkásságával áthidalta egy olyan korszakot, melyben virágzott már a költészet és a regény, de a drámának rajta kívül jelentős munkása nem volt.

(Budapest.)

A BAROMFI UDVARBAN

(MÜHLBECK KÁROLY RAJZAVAL.)

Sokadalom, sokadalom, ejnye, de nagy lakadalom! Arpaszem, búzaszem. Mindakettőt megeszem. Szól a káca: háp, háp, háp! Jaj de szép ez a világ! A tyukanyó: kot, kot, kot. Mond a pulyka: nem kot, kot. Nézz csak oda, ott a kut. Glu, glu, glu, ott a kut! Beleszól a kakas is. Kukorékol a hamis. Szárnyát csattogtatja, ma-

gái mutogatja. Kukoriku, kikeriki! Én vagyok az ur, más senki! A liba sem hagyja magát. Nyujtogatja hoszszu nyakát. Mind azt mondja: gi-gá-gá, gi-gá-gá. Több vagyok én magánál, magánál.

Hess el, hess el, héja madár! Elég tágas ám a határ. Hess el, hess, te csuf madár! Elég tágas a határ.

E-6.

A BÁTHORY-CSALÁD REGÉJE

Irta: HARY MÁRTON.

Bizony, a Szilágyság is más volt régente, mint ma. Ahol ma a termékeny krasznamenti földek húzódnak el, hatalmas szikla-szakadékok tátongtak, amik sok szörnyetegnek nyujtottak rejtekhelyet. Persze, ezek a szörnyetegek rengeteg kárt tettek a vidék lakosságában. de legkivált egy hatalmas hétfejű sárkány, amely az embereket is éppen úgy pusztította, mint az állatokat.

Azt is érdezhethné valaki közületek, hogy, ha ilyen réme volt a lakoságnak ez a szörnyeteg, miért nem kísérelték meg az elpusztítását? Hát bizony ezt könnyű kérdezni, de megtenni már bajosabb lett volna, pedig messze vidékről jöttek a legbátrabb vitézek, hogy véget vessenek a sárkány pusztításainak és még szerencsés volt közöttük az, aki ép bőrrel menekülhetett ki a szörnyeteg barlangjából, de a legtöbb bizony még a fogát is otthagya a hasztalan viaskodásban. Alig volt olyan nap, amikor 2—3 ember el ne tűnt volna valamelyik közeli faluból. A sárkány pedig továbbra is réme maradt a vidéknek és egyre hizott, ugyannyira, hogy akik messziről látták, amint lassan kímászik a barlangjából és jóllakottan elterül a sziklás folyóparton, azt remélték, hogy egy napon csak megpukkad a rengeteg emberhustól. Ez lett volna még csak a nagy öröm! De bizony a sárkánynak esze ágában sem jutott megpukkadni. Ellenkezőleg: látszott, hogy meg van elégedve a sorsával és nem fél attól, hogy felkopik az álla.

Abban az időben még tündérek is éltek a földön. Igaz, hogy igen kevesen, de mégis csak tündérek voltak, mégpedig igen szép tündérek. Egy ilyen szépséges tündér-leány mindig a Kraszna folyóba járt fürdeni. Fürdés után ki-kiült a folyópartra és szépséges kék szemével el-elnézte a Magura felett elsuhanó bárányfelhőket és kitudná megmondani, hogy eközben mire gondolt? Nem is zavarta volna talán semmi a boldogságát, ha napról-napra nem látja az emberek szomorúságát és félelmét, amit a telhetetlen hétfejű sárkány okozott.

Ugyanekkor még fennállott a magurai szikla-vár, amelynek egyetlen lakosa abban az időben egy ifju volt, akinek nevét senki sem tudta. Mit tagadjam: bizony ennek az ifjunak igen megtetszett a Krasznában fürdőzőtő tündér és elhagyott magányosságában sokat tűnődött azon, miképpen nyerhetné meg a szépséges tündér-leány szerelmét.

Egy napon, amikor a Kraszna tündére éppen a parton száríttatta aranyos haját, az arra járó ifju megszólította:

— Mondd, szépséges tündérkisasszony, miért vagy ily szomorú?

— Hogy is lehetnék vidám, — felelte a tündér — amikor ilyen sok bánatos arcot kell lássak magam körül. Ma is egy gyönyörű fiatal lányt ragadott el a barlangban lakó hétfejű sárkány és nincs, aki meg tudná

szabadítani a vidéket ettől a szörnyetegtől.

Az ifju nem tudott válaszolni a tündér szavaira, de magában jól tudta, hogy mit vár tőle ez a jószívű lány, akit ennyire lesújtott az emberek bánkódása. Szótlanul visszatért a sziklavárába és ott magára zárva az ajtót, kilenc nap és kilenc éjjel törte a fejét, hogyan pusztíthatná el a sárkányt. Azt jól tudta, hogy ezt a szörnyeteket erővel legyőzni nem lehet. — Igen ám, — mondotta magában — de miért adott az Isten az embernek észet, ha nem azért, hogy vele még a legnagyobb erőt is le tudja győzni. És mire a kilencedik reggelen a nap felkelt a zöldelő Magura mögött, a névtelen ifju is kész volt a térvével.

Mindenek előtt három jókora medvehőrt kerített, amiket vadállatok husával tömött meg, de a hus közé igen sok oltatlan meszet is kevert, azután pedig összevarrta a medvehőröket, de olyan ügyesen, hogy még az édesanyjuk sem hitte volna el, hogy nem igazi élő medvék és nem jófajta medvehus, hanem oltatlan mesz van a bőrük alatt. Nosza, kitette a három „medvét“ a sárkány barlangja elé, ő maga pedig egy szikla mögül leste, mikor esik nekik a sárkány. Nem is kellett sokáig várjon, mert nagy lomhán kimászott barlangjából, amint megpillantotta a barlang szája előtt fekvő három med-

vét, — hajrá, neki! Egymásután felfalta mind a hármat. Ugy jól lakott, hogy alig birt elvándorogni a Krasznához, szomját csillapítandó.

Csak ezt várta az ifju. A szörnyeteg olyan mohón ivott, ahogy csak egy héffejú szörnyeteg tud inni. Igen ám, csak hogy a medvehőrrrel együtt elfogyasztott oltatlan mesz a Kraszna vizétől forni kezdett és kegyetlenül égette a sárkány gyomrát. Végül már olyan szortyogás, rotyogás hallatszott a kinjában fetregő sárkány gyomrából, hogy olyat még nem hallott a világ. Amikor az ifju látta, hogy a sárkány nem bír felkelni, nyilával úgy lőtte szíven, hogy a vére, mint egy óriási szökőkút, a Kraszna tulsó partjára is ellövelt, aztán mozdulatlanul elterült a földön. Az ifju a sárkánynak mind a hét fejét levágta és mint győzelmi bizonyítékot vitte a szépséges tündér-lány elé, akit még az nap elvitt magával magurai sziklavárába.

A hátör ifjut, hogy ne legyen többé névtelen, Báthorynak nevezte el a nép. Azt beszélik, hogy ettől az ifjutól származtak le a későbbi Báthoryak, akik szülőföldjüknek, a Szilágyságnak oly sok dicsőséget szereztek.

(Z.lah.)

SZÉP LEVELEK

Kedves Elek Nagyapó!

Olyan háládatlannak érzem magam, hogy olyan régen nem írtam Nagyapónak. Föltettem magamban, addig nem is fogom élvezni a vakációt, amíg ki nem pótolom a mulasztásomat. Hogy érzí magát drága jó Elek Nagyapó? Tetszik-e egy csöpp időt a pihenésre is szentelni? Bizonyosan igen sok a munkája Nagyapónak. Ugy szeretném, hogy ha egyszer el tetszene jönni hozzánk pihenni. Megismerne hennünket és ami szép nagy kertünket, ahol olyan jó volna Nagyapónak pihenni. Mi mutatnánk Nagyapót, elbeszelnénk mindent, ami történt velünk évközben. Elbeszelnénk, hogy tanultunk és milyen érzéssel hoztuk haza a bizonyítványt, sirva-e vagy nevetve. Hát bizony, mi nevetve hoztuk haza, mert mind a hárman nagyon szép bizonyítványt kaptunk. Még egyszer kérem Nagyapót, hogy tessék már egyszer betérni hozzánk legalább egy hétre pihenni. Hisz Nagyapó sem dolgozhat örökké, egy kis időt a pihenésre is kell szentelni. Tessék e'jönni hozzánk egy hétre pihenni, mi ugy vigyáznánk Nagyapót, hogy semmi baja se történjen. Mindent megmutatnánk Nagyapónak. A babaszobámat, a fuvóhelyünket, a galambjainkat, nyusziinkat és a virágos kertemet. Vágnánk sok csirkét, sütnénk sok tészta, hogy Nagyapó meghízzon nálunk, hogy később ismét új erővel foghasson a munkához. Ugy-e, meg tetszik lecsátani, hogy olyan ritkán írok, de ígérem, hogy most már sokkal jobb levélíró leszek, mint eddig voltam.

Kezeit csókolja szerető unokája:

Beregszász, 1928. júl. 31.

Ortutay Angyalka.

Kedves Nagyapó!

Akkor, amikor megrendelte anyuka számomra a Cimborát, adta nekünk a legeslegjobb ajándékot. Szerető barátot, vidám társalgót, komoly tanítót nyertünk benne. S kaptunk valamit, ami a legértékesebb ezen a földön; ami összeköti a szegényt a gazdaggal; ami meg-aranyoz mindent, mindent: Szeretetet. Lehet-e ennél szebb ajándékot kapni? Lehet-e ennél többet adni? Sohasem lehetünk eléggé hálásak Nagyapónak, aki minket, számára teljesen idegen gyermekeket, szeretetével magához kapcsolt. Fárad, dolgozik, h'rdeti nekünk: Szeressétek egymást, mert a legszebb erény: a Szeretet. Milyen jó nekünk, erdélyi unokáknak, hogy adott a jó Isten egy Nagyapót. S azért munkálkodni, dolgozni kell, hogy minél többen ismerjék meg a Cimborát s vele együtt a belőle k'aradó, meleg szeretetet. Azt hiszem, ebben a tekintetben egyetlen lap sem versenyezhet a mi Cimboránkka!

Az idén nem veszek részt a beszámoló pályázaton. Hisz nem is volt vakációm. A min szter rendelte engem s velem együtt sok lány s fiutársamat megiosztott a vidám szünidőtől. Ugyanis én az 1926—27-ediki iskolai évben elvégeztem a harmadik polgárit. A rendelt szerint jövőre nem lesz negyedik polgári s azok, akik a harmadik polgárit elvégezték s felőbb iskolába akarnak lépni, különbözeti vizsgát ke'l tegyenek. Én a tanítóképzőbe akartam menni, s nekem is tanulnom kellett egész nyáron át. A vizsga — remélem — sikerül. Minden esetre értesíteni fogom Nagyapót az eredményről.

Kezeit csókolja szerető, hálás unokája:

Nagyvárad, 1928. aug. 10.

Daniels Felicitas.

Ez a levél édes anyátoknak szól. El ne felejtétek megmutatni, elolvasatni!

Nagyságos Asszony!

Régen eldöntött vita már: a divattal hadlni kell. Utánanéznénk az utcán annak, aki hosszú ruhát hord, mikor a rövid szoknya a divat, aki széles karimájú kalapot tesz a fejére, mikor a kis kalap a kötelező. A divat parancsa és e parancsnak mindannyian engedelmeskedünk. A divat sáfárjai drága divatlapokat bocsátottak ki és a hölgyközönség e drága divatlapokra költi a pénzét, mert valahonnan csak értesülni kell az újról. Németország józan és takarékos életű asszonyai tiltakoztak ez ellen az okatlan költségek ellen és ez az ellenállás hozta létre azt az utóbbi két divatlapot, amelyet mi ezennel és tisztelettel a nagyságos asszonynak bemutatunk.

Nemcsak a női divat lapjait kínáljuk itt fel, hanem az otthonnak, a háznak és a háziasságnak bölcs tanácsadóit is, mert a mi divatlapjaink nemcsak estélyi és utcai ruhák ábráit hozzák, de foglalkoznak a gyermek öltöztetésével, a házkörül szükséges kézimunkák mintáival, a fehérnemű szépségének rejteivel is. Minden lap a rengeteg kép és ábra mellett szabás és kézimunka mintát is hoz. Megbecsülhetetlen ötleteket adnak lapjaink — kevés pénzért takaros, sőt művészi külső mellett.

Tessék válogatni:

1. Illustrierte Wäsche und Handerbeitszeitung. (Képes fehérnemű és kézimunka újság.) Megjelenik havonta. Félévi előfizetési díja: 159 lei.

2. Mode und Wäsche. (Divat és fehérnemű.) Megjelenik havonta. Félévi előfizetési díja 159 lei.

3. Modezeitung. (Divatlap.) Megjelenik két havonként. Félévi előfizetési díja: 246 lei.

4. Praktische Damen und Kinder-Mode. (Praktikus női és gyermekdivatlap.) Megjelenik két hetenként. Félévi előfizetési díja: 246 lei.

5. Kindergarderobe. (A gyermek ruhátára.) Megjelenik havonta. Félévi előfizetési díja: 155 lei.

6. Frauen-Fleiss. (A szorgalmas asszony.) Kézimunka-újság. Megjelenik havonta. Félévi előfizetési díja: 165 lei.

7. Neue Moden. (Új divat.) Színes ábrákkal. Megjelenik havonta. Félévi előfizetési díja: 247 lei.

Nagyságos Asszony!

E lapok olyan olcsók, hogy Ön már nem azon gondolkozik, rendeljen-e belőlük, hanem

azon, melyiket közülük. Ha reánk hallgat, a kézimunka újságot feltétlenül megrendeli és ezenfelül feltétlenül valamelyik divatlapot. Nefelán nem szokott kézimunkával foglalkozni, úgy az egyik divatlap mellé rendelje meg vagy a gyermeklapot, vagy a fehérnemű újságot. Nélkülözhetetlen tanácsadói lesznek ezek a lapok.

Eddig egyetlen divatlapért többet adott ki, mint amennyi e lapok bármelyikének félévi előfizetési díja. Ez az olcsóság kétkedővé ne tegye. Az olcsóság titka, hogy e lapokból Németországban egyedül 600.000 példány fogy el. Ami 600.000 német háziasszonynak megfelel, ki fogja elégiteni Erdély asszonyait is.

Ön rendelni fog, de lerendelni soha!

A pénz előzetes beküldése ellenében a fenti lapok bármelyikét szállítjuk Önnek.

CIMBORA

képes gyermeklap
kiadóhatala
Satu-Mare.

Ahol nincs levélbélyeg. Több, mint három-ezer kilométernyire a Jöreménység fokától egy kis szigetecsoport van az ausztráliai vizeken. E szigetecsoportnak Tristan da Cunha a neve és mindössze 1500 főnyi lakossága van. A szigetlakók néha másfél éztendeig is el vannak zárva a világtól és szivszorongva várják, mikor köt ki valami hajó a közelükben és mikor hoz valami hírt mindarról, ami a szigeten kívül, a világban történik. Hogy milyen elszigetelten élnek ott az emberek, erről számol be most az egyik amerikai újság a következő, s a mai időkben szinte hihetetlen történetben: A szigetlakók egy levelet írtak, melyet a következőképp címeztek: „Valamelyik nagy újságnak, Sidneyben.” (Ausztrália.) A levél tizenegv hónappal azután, hogy a szigetlakók utnak indították, megérkezett Sidneybe és ott az egyik nagy lap, a Sidney Morning Herald szerkesztőségébe kézbesítették. A levélbélyeg helyén ez a megjegyzés állott: „Itt nincs levélbélyeg.” A levél pedig így szólt: „Kérjük Önöket, segítsenek rajtunk, mert igen elhagyatottak vagyunk! Nem kérhetnék meg a hajósokat, hogy Amerikába menet, minket is ejtsenek utba néha? Az 1926. év telén rossz burgnvatermésünk volt s majdnem mind éhenvesztünk. Igazság-e, hogy a világ ott künn egy évig, másfél évig sem törődik a mi szigetünkkel?” A levélíró levelet ezzel a mondattal végezte: „Ezerkilencszázhuszonháromban feladtak számunkra néhány levelet, amely csak 1927 márciusában jutott el hozzánk.” Ez az utolsó mondat jellemzi legjobban, milyen rettentő távol élnek e szigetlakók a világtól.

JENŐ URFI

IRTA: ZSOLDOS LÁSZLÓ

Incifinci legényke volt Jenő ifiur, hanem azért már sok rosszaság volt a füle mögött. Mindig a játékon, hancurozáson törte a fejét és — minthogy még csak az első elemibe járt ökelme, — úgy szerette az irkát meg a platáblát, mint a kecske a kést. Az pedig tudvalevőn annyira szereti a kést, hogy, ha meglátja, hát még mekegni is elfelejt örömeiben és majd kirázza a hideg a jó meleg bolyhos gyapja alatt.

Még összevissza alig járt félesztendeje az iskolába Jenőke, hanem már most is ki lehetett találni, hogy az ifjúból bizony nem lesz sem tudós, sem püspök, sem miniszter. Mert a könyv, amelyikből magunkba szedjük az ösmereteket, a tudást és az okosságot, nagyon hálás az iránt, aki szereti, vagyis szeretettel s igazi érdeklődéssel meg tanulni vágyással lapozgat benne. Az okos, jó könyvnek minden levele egy-egy szárny, amelyikkel repülni lehet föl a magasba, s ezek a szárnyak némi időre ragadják azt az embert, aki az esze kampójával jól beléjük tud kapaszkodni. Csakhogy a mi ifiurunk alkalmasint olyképp gondolkodott a maga kis buksi fejével, hogy ugyan mire való volna az a sok szép játék, ha mindig a palatáblán vagy az irkán gubbasztunk, holott a palavesszővel még csak fogósdit sem lehet játszani kint az udvaron.

Az igaz, hogy esett az eső és ez nem volt fogósdinak való idő, de azért Jenőcske dologkerülésén nem változtatott sem a rossz időjárás, sem pedig az a derék nadrágszija, amelyikkel ép az imént nadrágolta el az édesapja, minthogy többszöri figyelmeztetés után sem akarta leírni a másnap feladatát, holott már enni sem kapott délben a makaes lustasága miatt. Sőt ellenkezőleg: a veréstől csak még annál jobban felülkerekedett Jenő urfiban az iskolakerülés ördöge és miután mérgében a fogát csikorgatva berohant a gyermekszobába, sirva vetette magát a divánra.

A diván sarkában ép ott hevert a háromesztendő kis öcsének a Paprikajanesija. A nevezetes fiatalember, a fejére vont bohóc sipkával, ott hevert hanyatt a virágos zöld divánhuzaton s az ég, illetőleg a mennyezet felé emelt két kezében markolva tartotta a két sárga cintányért. Mintha csak arra várt volna, hogy mikor nyomja már oldalba valaki,

hogy összeüsse a tenyerére szögezett cintányért: csinnadratta-csinnadratta-csinn!

Jenő ifiur nagyot rugott magán a divánon, amikor megpillantotta maga mellett a Paprikajanesit, és elkeseredve kiáltotta:

— No lám, ennek iskolába nem kell járni, sem a leckét nem kell holnapra leírni, hanem csak összeverni a cintányérját, hogy „csinn-csinn“ és aztán semmi dolga! Istenem, — fohászzkodott neki nagy keserőséggel, — mért nem is lehetek én Paprikajanesi!

No, ilyesmit sem kíván magának akár-miféle gyerek. De ha már ilyet kíván, hát illik, hogy be is teljesedjék az óhajta.

Jenő is, ahogy ott fetrengett a zöldvirágos divánon, hát egyszerre csak azon veszi magát észre, hogy bizony a Paprikajanesi szép csöndesen föltápáskodik mellőle, leveti a tenyeréről a két sárga cintányért, leveszi a fejéről a bohócsipkát, a testéről meg a bohócruhát, aztán se szó, se beszéd, odahajol ő föléje és elkezd levetköztetni.

— Mit akarsz Paprikajanesi? — kérdezte Jenőcske megszeppenve.

A Paprikajanesi nevetett.

— Semmit, urficskám, csak teljesitem a kívánságodat. Azt mondtad, hogy Paprikajanesi szeretnél lenni, hát tessék, most légy Paprikajanesi! — s fogta és egymásután ráncigálta le róla a kabátját, mellényét, cipőjét és minden ruhadarabját.

Jenő urfi eleinte azt hitte, hogy Paprikajanesi csupán tréfál, de aztán egyszerre csak látja, hogy a furesa figura hirtelen elkezd nőni, s egy-két perc aatt akkora, sőt épen olyan lesz mint amilyen ő. Azaz, hogy csak mint, amilyen ő volt, mert mialatt a Paprikajanesi megnőtt, Jenő ifiur viszont olyan picinnyé töpörödött össze, mint amilyen kicsiny volt azelőtt a Paprikajanesi. Ez most egymásután magára huzván Jenőnek a ruháját, kárörvendő vigyorgással bujtatta bele Jenőket a bohócruhába.

— No, tessék, urficska, most beteljesül a kívánságod.

Fejébe nyomta a bohóc sipkát s rászegte a két tenyerére a cintányért.

— Juj! — akart sikoltani Jenőcske, mivel nagyon fáj, ahogy a régi Paprikajanesi

a tenyerébe verte a szeget, csakhogy nem tudott ám hangot adni.

Amaz csufondárosan nevetett.

— Várj csak, urfieska! Most már te is csak akkor tudsz hangot adni, ha oldalba nyomnak.

Szólt és hogy bebizonyítsa, mennyire igazat mondott, úgy találta oldalba nyomni a Paprikajancsivá vedlett ifiurat, hogy az, szegény, csak úgy nyekkent bele („Nyek-nyek“, — nyekegte) s kinjában egyszeriben csinnadrattázni kezdett a tenyerére szegezett cintányérral.

Jenő legjobban szerette volna jól összezsidni a szemtelen Paprikajancsist, aki fölvette nemcsak a ruháját meg a testi nagyságát, de valósággal még az ábrázatját is: csakhogy nem bírt ám szólni egy kukkot sem.

A volt Paprikajancsi pedig, vagyis az ujdonsült Jenő urfi, gúnyosan nevetett a szeme közé:

— Hahaha, hahaha! Látod, én akkor is tudok beszélni, ha senki sem nyomkodja az oldalamat! Igazán nagyszerű, igazán nagyszerű! — és örömeiben bokázni kezdett a szobában, a diván előtt, amelyen Jenőcske most is olyan tehetetlenül és mereven tartotta, hanyatt fekve, a cintányéros kezét a mennyezet felé, mint egy negyedórával előbb amaz.

— Jenő, deje udonnázni! — szaladt be tipegve, a szobába Karesika, Jenő ifiurnak a hároméves testvérkéje.

Jenő, azaz hogy a Jenővé átváltozott Paprikajancsi, készségesen válaszolt a gyerekeknek, hogy:

— Megyek már, Karesika, megyek már! — s ezzel titymáló pillantást vetve a divánon heverő igazi Jenőcskére, kisietett. A Paprikajancsivá töpörödött ifiur szerette volna mérgeiben utána vágni a cintányérját, de hajh, a tenyerébe vert szeg nem engedte.

— Hát, te mit bámujsz úd, mintha medvejtet vojna? — hajolt hirtelen föléje Karesika és féllábánál fogvást a kezébe kapva, lefelé lógatott fejével, kivitte magával az ebédlőbe.

— Megállj, buksi, — szoritotta össze a fogát Jenőcske, — most úgy cipelsz, mint a csirkét, de kerüljek csak vissza még egyszer az igazi bőrömbe, tudom Istenem, úgy elnadrágollak, hogy még! És mivel ebben a pillanatban Karesika elkezdte nyomkodni az oldalát, ezzel a diestelen ígével fejezte be a fenyegetődzését, hogy: „nyekeke-nyekeke . . .

nyek-nyek“, — és összecsapta a cintányérját.

— Persze, hogy így nem lehet tekintélyem az öcsém előtt, ha minduntalan az oldalamat nyomkodja, én meg nyekegek, dühöngött magában, de csak magában, a szerencsétlen Jenő urfi, s mivel a kis Karesi időközben kitipeggett az ebédlőbe, egyszerre csak azt látja, hogy ott ül a terített asztalnál az öccse markában, míg az ő helyén a bőrébe bujt valódi Paprikajancsi terpeszkedik, nagyban meregetve a szemét a párolgó habos kávéra.

— No, ez már mégis gyalázatos dolog! — fortyant föl (újra csak magában) Jenő ifiur a Karesika kezében; és majd megpukkadott mérgében, amikor Karesika, mintha csak csufolódni akarna vele, újra elkezdte nyomogatni az oldalát és ő, ahelyett, hogy mind a két gyereket megpofozhatta volna, kénytelen volt a cintányéros tenyerével tapsolni, mint a bolond, hogy ő a „csinnadratta-csinnadratta-csinn!“

Iparkodott, tapsolás közben, lehetőleg az abrosz fölé hajolni, hogy legalább egy darab süteményt kaphatna föl Karesi tányérja mellől, de bizony hiába erőlködött, nem sikerült. Pedig, minthogy az ebédet is át kellett koplalnia és tizórai óta egy falat sem volt a szájában, már nagyon kiozta az éhség. Természetesen, a kinjait csak fokozta, hogy mindenki olyan jóízűen falatozott az asztalnál, mintha valamennyien helyette akarnának jólakni.

Kidülledt szemmel bámult a Paprikajancsira, aki az ő helyén ugyancsak mohón kanalizta le a kávéról a habot és fájdalmasan gondolt az elmúlt boldog időre, amikor igaz, hogy meg kellett tanulni a leckét és meg kellett irni a feladatot, mert különben az édesapja elnadrágolta s nem kapott ebédet, de amikor mégis, ha elkészült a leckéjével, hát úgy jóllakhatott, akár a duda.

— Egyél, fiaeskám! Ugyis koplaltál délen, — tolt a süteményes tányért az édesanyja a Jenő bőrébe bujt Paprikajancsi felé, szerető mosollyal.

Jenőcske, az igazi, majd kiejtette a cipőgoniból készült szemét, úgy a szívébe nyilalt az a tekintet. És, megtörtén, nagyot sóhajtott magában:

— Oh Istenem, most már a mama sem engem szeret! Jaj, kerülnék vissza csak még egyszer az igazi bőrömbe, dehogy is akarnék Paprikajancsi lenni többé, hogy még a mama

se szeressen! Inkább egész délután tanulék, csak még egyszer megsegítene a jó Isten!

Ebben a pillanatban, mintha csak a jó Isten meghallgatta volna a fohászatát, az urfiköntösbe bujt Paprikajanesi egyszerre csak előrenyújtotta az abrosz fölé a két kezét (egyikben a csészét fogta a fülénél, a másikban a kávé kanalat) és, a mama meg a többik általános elszörnyködésére, elkezdett esinnadrattázni a kanállal meg a kávécsészével, úgy, hogy egy perc alatt nemcsak a kávé ömlött ki a csészéből, hanem a csésze is összetört a kezében: „esinnadratta-esinnadratta-csin!”

A következő perében a Paprikajanesi egyszerre csak visszavarázslódott Paprika-

janesivá, Jenőcske pedig kiugorván az öccse kezéből, hirtelen az igazi Jenőcskévé változott és sirva, boldogan omlott az édesanyja ölébe és ezzel a kiáltással, hogy:

— „Mama, mama, sohasem leszek többet rossz fiu!” — fölébredt.

Csakugyan. Az édesanyja állott a diván mellett és hívta uzsonnázni:

— Gyere Jenőcske, egyél egy kis süteményt! Éhes lehetsz.

Jenő ifiur pedig megkönnyebbülten pillantott a divánon heverő Paprikajanesira:

— Megállj, esuf Paprikajanesi, megki-
noztál!

(Budapest.)

PÁLVÁZAT

Hosszu idő óta figyelem már, gyerekek, hogy milyen nagy tömegben vannak kis olvasóim között olyanok, akik igen-igen híven követik Elek nagyapó mondását: „legjobb barát a könyv.” Ez a sok kis olvasó, akik között igen sok első, második elemista gyermek van, már rendszeresen olvas. Gyönyörűséggel látom az Elek nagyapóhoz, valamint a hozzám intézett levelekből, milyen szépen fejlődik ez a sok olvasó „cimbora” és ennek a számomra szerzett örömmek viszonzásául írok ki most Nektek egy újabb pályázatot, hogy ezzel is fokozzam Elek nagyapó könyvbarát-unokáinak számát.

Az új pályázat címe: „Melyik könyv a legkedvesebb olvasmányom?” s a címben már benne van a feladat is. Írjátok meg röviden, legfeljebb 30—40 sorban, hogy melyik a legkedvesebb könyvetek és hogy miért tartjátok éppen az általatok kiválasztottat a legkedvesebbnek?

A pályázati határidő 1928. október 30-ika.

E határidőig kell a pályázatokat a **Cimbora** kiadóhivatalába, **Szatmárra** (tehát nem Elek nagyapóhoz, Kisbaczonba) beküldeni és a borítékra rá kell írni: „**Könyvpályázat**.” A fenti határidő után beérkezett pályázatokat már nem vesszük figyelembe.

A pályázatra adott 6 legjobb feleletet a **Cimbora** ban is közölni fogjuk és mert remélem, hogy értelmesen megírt, szép pályaműveket kapok tőletek, a jutalmakat is igen értékes, diszkötésű ifjúsági művek közül választottam ki.

Az öt legjobb felelet könyvjutalmat nyer és pedig:

I. díj. Gaál Mózes: A bujdosó király című könyve diszkötésben.

II. díj. Tutsek Anna: Agnes története c. könyve diszkötésben.

III. díj. Benedek Elek: Két gazdag ifju története c. könyve, diszkötésben.

IV. díj. Ego: A Balogh lányok érettségije c. könyve, diszkötésben.

V. díj. Móra Ferenc: Kineskereső kis ködmön c. könyve.

VI. díj. Verne Gyula: Strogoff Mihály utazása c. könyve.

Amennyiben az első hat legjobb pályázaton kívül még további jutalomra érdemes pályamunkát kapok, úgy azokat is egy-egy értékes ifjúsági könyvvel jutalmazom majd.

Várom a pályamunkákat!

a kiadóbács!

PÁSZTORIÜZ

ERDÉLY
LEGLETERJEDTEBB
KÉPES SZÉPIRODALMI FOLYÓIRATA
SZERKESZTIK: ÁPRILY LAJOS, GYALLAY
DOMOKOS, GYÖRGY LAJOS ÉS
REMÉNYIK SÁNDOR

Egy negyedévre belföldön 140, külföldön 160 L

KIADÓH VATAL:
CLUJ-KOLOZSVÁR, STR. BARON L. POP
No. 5.

Férjen hirdetési díjszabást és mutatványszámot!!

SZEPTEMBER

— Diákkori emlék. —
Irta: Bartha István.

Borongó, erős éjen érkeztek meg a vonattal. A mindennel telegyömöszölt zöld ládát Lukács bácsi gondjaira bízta, ki azt hajnalban épségben és pontosan bezállítja a híres Bethlen kollegium udvarára.

— Nem félsz reá bizni? — szorongott a tapasztalatlan öcs, miután a kijárat csepegő fái alatt lesuppantották nehéz ládájukat az estéli vonattal érkezett diákok ládái mellé.

— Ó te, ujdondász! Te még nem tudod, ki az a Lukács bácsi! s lesajnálóan legyintett a bátya.

Más diák nem jött azzal a vonattal s így kettesben ödöngöttek végig a Szentkirály-utca elhagyatottságát. Égtek a petróleumos lámpák a járdaszéleken, de fényük csak vakvilágosságot terjesztett.

Hallgatva mentek s így cipőjük kopogása anélkül feltünőbb zajt csapott.

— A váron megyünk keresztül, — mondta a bátya, miközben a piac macskaféjű kövein bukácsoltak. — Jó, ha hamar megismered az utat. Ugy is is sokat fogsz erre járni.

Mielőtt betértek volna a várkapun, karemelessel mutatott rá a bátya az egyik, várfalához ragasztott boltra:

— Dohány, gyufa, szappan s más holmikát innen vásárolunk. Már, mint te, nem én!

Sötét, tisztátalan szurdukba tértek be. Piszoktól búzlótt a magosra nyúló várfal alja. Buvócskába kezdett a hold, mihez erősítőnek még a falak fölött áthatoló lámpák sugárzása is szegődött. A nagy, meredek falu templom még szédületesebbnek látszott a várfalakon belül. Hát még szegletes tornya! Barnán, borosan nyujtózkodott bele a szákadozott felhőkbe. Viharos idők hallgató tanuja. Megkerülve a tornyot, felint a bátya:

— Nézd, ott van az ágyugolyó, mit a szabadságharc idején lőttek bele a faágyuból... Az Órhegytetejéről.

— S hogy nem esett ki annyi idő óta?

— Jól. Megerősítették.

Ott feketélt a tömör vasgolyó, emeletesház maganyira, majdnem kiinn a fal szélén.

Az öcs jó falusias bámulással nézte. Nem tudott betelni a látásával. Homokos talaj csikorgott lábuk alatt a várudvarán.

— Na, itt a másik kapu.

Boltívei alá denevérektől kedvelt sötétség süsödött. Itt öcs csak ösztönszerűleg botorkált a bátyja után. Hosszabbnak hitte a kapualji utat s már ki is érték belőle.

— Hu, micsoda nagy épület, — zökkent öcsbe a bámulat. De csak magában mondta.

— Ez a kollegium, — magyarázta a bátyja.

Bátya biztos, utjátismerő járással zökkent fel a kőlépesőn. Olyan kézlendítéssel nyult a csengő fogantyúja után, mint aki legény a kollegiumi élet tudományaiban. Öcs csak ámbolygott utána. Kezdte respektálni bátyját, kiben pedig idáig sehogyse akarta elismerni a felsőbbet, a nagyobbbat.

Benn az őrszobában álommal viaskodó apparitorok. Egy a képezde, egy a gimnázium felsőbb osztályaiból. Nagy irodai lámpa terpesztette a vörhenyes világot a magas, hosszú, de keskeny őrszobában. Ez a szoba csak szeptember első napjaiban szolgál őrszobának. Rendes körülmények között az intézeti pénztár előszobája. Az apparitonokon kívül fiatal fikák szunnyadoznak holmi diákládákon, batyukon. Első gimnazisták. Este jöven, nem bátorkodtak neki a lakószobák labirintusának. Itt virrasztanak reggelig.

A képezde boltíves, emeleti tornácaival, kiugró lépcsőházaival igen csendes hajlék látszatát keltette. Megszokhatta ezeket a szeptemberi riadozásokat. Négy-öt évig lakják ezek a csendzavarók évszázados szobáit. Van, aki még több szeptemberben is „vendégszerepel” benne, hol tényleg háló vendégül, hol meg holmi pót és egyéb javító-ügyekben.

Végig nyitogatják a földszinti szobákat. Világ sehol, de a lámpa szaga fertelmesen érzik, vegyülve hangosan horkolók füledt lélekzetével s a nyáron festett vaságyak iskolaszagával. Helyet keresnek, ahol megvonhatják magukat. Hely ninesen. Még a publika asztal tetején is két-három alvó szorong.

Bátya mindegyre gyujtja a gyufát.

— Hahó! Kik vannak itt?

Stentori hangja feljleszti a horkolókat is.

— Ki az a hangos, — recsen egy nyers hang bátya felé. — Te vagy? Szervusz!

Mintha a fogaival rágná szét a szókat, kutyamormogással, de már a következő pillanatban lehanyatlik a feje s édesen huzza a „bivalybört.”

Valaki a másik oldalról csak most ócsudik. — Disznóság! Hogy az embert nem hagyják aludni!

— Ne bögj, aludj.

Az egyik szobában mégis megrekedtek. Bátya ráakadt egy jó cimborájára, aki télkabátjával leterített csupasz vaságyán helyet szorított neki. Öcs, a kis vadóc, neki vetette hátát egy vaságy lábának. Hadd teljen az éjjel. Lábát váltogatva gubbaszt. Csak beszéljenek bátyja meg cimborája. Minden szavuk ott pereg a fülében, pedig akarattal akarja, hogy ne halljon semmit.

Igy kinlódják át az éjszakát.

Öcs fel-felveti szemét: virrad-e már?

És virrad. Az ágyakban és az egyébütt elpientek arcát már meg lehet különböztetni.

Nagy óvatosan nyílik az ajtó:

— Jó reggelt a jelölt uraknak!

Szörfi ur dugja be a fejét a savanyu levegőbe. Jobb kezével még az ajtó kilincset tartja, a balban pedig hosszszáru tajtékpipáját. A kilincset azért, hogy a szándékosan nyitva hagyott ajtón több világosság szűrődhessen be, a pipáját a balban azért, hogy ne legyen mivel levennie kalapját a fejről. Szóval, hogy ne legyen szabad keze a kézfogásokhoz.

— Nincs még itt ez s meg ez az ur? — nevetek emlit.

Szörfi ur, akit e névvel a diák csufondárosság tisztelt meg — tisztességes férfiszabó mester, aki apró részletfizetésre is dolgozik. Szeptember hajnalaiban őt is lázba ejti az érdeklődés és szorgalmasan kopatja a kollegium lépcsőit, küszöbeit. Nem különben legációk ünnepek után is: ezek azok az idők, amikor az igen tisztelt képezdés és gimnázista uraktól pénzt remél kivásalni.

Azon fordul meg minden: sikerül-e előbb elcsipni az illető ruharendelő gavallért, mielőtt egy lélekzetvételt tenne a város vendéglőiben. Mert ha nem! Szörfi urnak megint várnia kell újabb pénzdusabb hajnalokat. Az se ritka eset, hogy

Anyukának ne felejtse el megmondani, hogy a Cimbora kiadóhivatalánál gyönyörű gyermekdivatlapok rendelhetők. A legszebb német gyermekdivatlapot a „Vobachs Kindergarderobe“-t, amely havonta jelenik meg, félévenként 135 leírt szállítjuk. A negyedévi díj postautalványon előzetesen beküldendő.

mire a ruha ára kiszurkolódik lassu idők folyamán: már az rég levitézlett; esetleg ószerre került.

— A kedves... izé... hogy is hívják ur! — lelkendezik Szörfi ur a bátya viszontlátásán. — Remélem, van szerencsém?

— Hogyne, hogyne, tisztelt ur!

Erre az eredményes rajtaütésre Szörfi ur is magatartást változtat. Beteszi az ajtót, oda megy és örvendezőn kezel.

— Tetszik tudni... Szeretem a pontos fizeteket. Hogy telt a vakáció?

... Aztán jön egy végnélküli litánia. Panasz, siránkozás. Az üzlet, az üzlet...

Közben a bátyától kipréselt öt pengős papírpénz boszorkányos ügyességgel tűnik el Szörfi ur irgalmatlan, örökéhes tárcájában:

— Phi! Apád, anyád ide jöjjön!

Most már ő is leül az ágy vasára. Rágyujt és sokkal elégedettebb képpel pöfcékel. Vastag aranylánc zsuzsuk esimbókjától még lennebb ereszkedik a mellényen. Van a zsuzsuk közt kutya, ló és egyéb sereglet, de Szörfi urhoz illő, elszánt, harcias zsuzsu mégis csak az az ezüst karikába fog-

lalt vaddisznó-agyar. Azzal játszadozik ezuttal is a legszivesebben.

Behallatszik a Lukács bácsi diadalmasan csörtető szekereinek nyikorgása. Öcs erre kapja magát és kisandarol. A láda gondja még mindig teher a szívéen. Oda áll nézni a lerakodást. Kiváltásra csak akkor kerül a sor, ha földön lesz láda, táská, minden.

Lukács bácsi husz-egynéhány év gyakorlattal billenti a súlyos diák retye-rutyákat. Szörös képe, gondozatlan szakállá még esufabbitja ezt az ember-figurát. Az egyes tárgyak leemelése közben állapítja meg a 10, 15, 20 „vas“ kiváltási árakat. És akkor se téveszti össze ezeket a számokat, amikor a „pakk“ után jönnek.

Girhes-görhes gebéje bóbiskol a rudak közt. Nem kismiska ám Erdély minden vidékéről ide özönlő diákjainak hazai holmiját felcipelni a messzi állomásra. Nem csoda hát, ha fáradt és ha az álom öli.

A kétemeletes kollegiumi lakások ajtai gyakrabban csapódnak. Lépcsőkön le és felrohanók zajától dobban a falaktól szegélyezett udvar. Apró bámécok, fikák, prepafiókok csoportosulnak Lukács bácsi köré. Idegen huzakodással sanditanak egymásra: ki vagy te, ki vagy te? Olyik ellenséges indulattal méricskéli az idegen másikat: képezdész-e, gimnázista-e, mert ő csak a maga fajtájához huz, a másik pártinak az oldalába szeretne bökni, ok nélkül... Csak azért.

Öcsöt is megszemvillázta egyik, gimnázium felől jövő.

— Na, — villant vissza ő is, de csak retirálón. Nem izgága természet, csak a bátyjával szemben. Aztán elszaladt a bátya után:

— Gyere, itt a láda!

— Van idő.

Kettesével, hármasával jönnek a nagy diákok a városból. Nappal van immár s kinyitották a nagy kaput. Szabad a járás. Kissé álmos a képük az átmulatott éjszakától, de vigak, lármások. Szörfi ur is kiszökken előjük az udvarra:

— Épp az urakat várom! Van szerencsém!?

— Sajna, Szörfi ur, elkésett.

— De... kérem?! Elmegyek az igazgató urhoz...

— Na, na! Szörfi ur! — és karonfogva viszik odább, hogy egyezkedjenek a fejével.

Felbukkan szimatoló képével Grünspán ur is. Ő cipők árát hajkurássza. Derék-hajlongásokba olvad fel nagy instálása. Szeme úgy jár, mint a gyík; s ha észre veszi emberét: gyors léptekkel igyekszik elfogni, ha az idejében el nem inal.

... Köblös Ferenc, kék zubbonyos pedellus is cibikél rossz lábán. Hátán hozza a friss szalmával töltött surgyékat, 20, 50 vas az ára darabonként. Tudniillik: töltés és szalma. Horpannak a nagy, fiókos vaságyak, nyikorognak, esikorognak az alattuk lapuló karikások.

Szaladgálni, futkározni kezdenek a javító-

vizsgára buktatottak. Egy-egy homályos kérdésre mindig ráeszmélnek ilyenkor s a jobb tanulókhöz fordulnak felvilágosításért... Nehogy a vizsga alatt épp azt a kérdést fogják ki — merő véletlenségből.

Végül jönnek a mosónék a tavalyi hátrálékokért. Hol gondterhesen, hol édeskés mosolygással. Attól függ, melyiket tartják célravezetőbbnek.

Közben melódrámával szolgálunk az intézet összes gyakorló hangszerei: orgona-flasinét, kis és nagy harmoniumok, zongorák — a tantermek felől. A lakoszobák irányából hegedű cincogás, reszelés sivalkodik a zürzavarban. S mindenek

koronájaként a megnyitásra készülő képezdei dalárda erőteljes harsogása remegteti a levegőt.

Ezalatt öcs is kipakol a ládából a bátyja parancsa szerint, hogy mire vége lesz a dalárda-próbának, a friss, mosásszagú lepedők, párnahéjak, feltéve, ruházva illatozzanak az ágyakon.

Amikor ezekkel elkészülnek, kibontogatja a hazai holmit, rántott csirkét, kacsát, a lágy kenyeret, elő az éles bicskát. Olyan elgondolkozva falatozik ott a láda sarkára kuporodva, mint aki tudja előre, hogy a „betyár“ algebrával és a „kutyá“ némettel összeakad szekere tengelye...

(Tordalag, Marostordamegye.)

MESE HÁROM KIS MALACKÁRÓL

Apró mókáinak meséli: ELEK NAGYAPÓ.

Volt, hol nem volt, volt egyszer egy öreg koca s annak három malackája. Amikor már nagyöcskák voltak a malacok, azt mondta nekik a mamájuk:

— Drága gyermekeim, én már eleget fáradtam éretetek, megöregedtem, el is híztam, eredjete, próbáljatok szerencsét.

Nosza, elbueszott a három malac a mamájától s elindultak hárman háromfelé. Az első malac hamarosan találkozott egy emberrel, aki nagy szekér szalmát vitt.

— Gazd'uram, — kérte a malac, — adjon nekem egy kevés szalmát, hadd építsek egy kis házikót magamnak.

A gazda adott jószívvvel, a malac meg egy-kettőre házikót épített a szalmából. De alig költözött be, odament farkas koma, kopogtatott az ajtón:

— Eressz be, kis malac!
— Hogyne! Hogy felfalj! — szolt ki a malac.
— Bizony, ha nem eresztessz be szép szóra, összedöntöm a házat s megeszlek! — fenyegetőzött a farkas. Amit mondott, meg is cselekedte s a malackát, ham! megette.

Ezalatt a második malac is ment, mendegélt s ez is találkozott egy szekérrel, aki egy szekér ágat vitt.

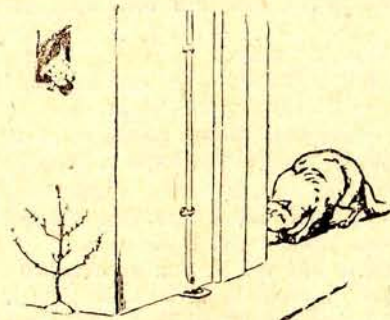
— Gazd'uram, — szolította meg a malac, — adjon nekem néhány ágaeszkát, hadd építsek magamnak házaeszkát.

Adott ez a gazda is jószívvvel ágaeszkát, a malacka egy-kettőre felépítette a házaeszkát, de alig ült be, már jött a farkas koma, kopogtatott:

— Eressz be, kis malac, a házaeszkádba!
— Dehogy eresztlek! Tán, hogy felfalj! — válaszolt a malac.

— Bizony, ha szép szóra be nem eresztessz, lerontom-bontom a házaeszkádat s megesem a husocskádat!

Ugy tett, ahogy mondotta, a házaeszkát lerontotta-bontotta s egy-kettőre felfalta a malacka husocskáját.

Hát a harmadik malackával mi történt? Ez is találkozott egy emberrel, aki téglát vitt a szekéren.

— Gazd'uram, — kérte a malacka — adjon nekem néhány téglácskát, hadd építsek magamnak házaeszkát.

Adott az ember téglácskát s épített a malacka egy szép csinos házaeszkát.

Bezzeg, hogy mindjárt odasomfordált farkas koma, kopogtatott az ajtón.

— Eressz be, kis malac!

— Künn tágas, benn szoros, fel is ut, le is ut! — szölt ki a kis malac.

No, megállj! ordított a farkas s azzal döntgetni kezdte a házaeskát, erőlködött szörnyen, hogy szétrontra-bontsa, de a házaeska meg se mozdult, a malacka meg hasaeskáját fogta nagy nevetében.

Farkas koma, amikor látta, hogy nem tudja szétrontani-bontani a házaeskát, szép szóra fogta s mondta lágy, hízelt hangon:

— Tudod-e, kis malac, hogy közel ide egy jó répa-föld van?

— Hol? — kérdezte a kis malac.

— Éppen itt a szomszéd gazda telkén. Holnap reggel kimehetnénk oda ketten s megszereznénk az ebédre valót.

— Ej, de jó lenne, — mondta a kis malac. — Hány órákor menjünk?

— Hat órákor.

— Jó.

— Ehe, most nem jársz túl az eszemen, — mondta magában a farkas koma. De bizony túljárt a kis malac farkas koma eszén, mert egy szép piros almát leszakított, azt eldobta jó messzire, nosza, telhetetlen farkas koma utána szaladt, az alma meg gurult, gurult, s mire farkas koma utolérte az almát, a kis malac teletömte almával a zsákját s — uccu neki, vesd el magad! — hazaszaladt a házaeskájába.

(Vége következik.)

A kis okos malacka már öt órákor ott volt a répa-földön, ásott egy nagy csomó répát, teletöltötte a zsákját s hat órákor már otthon is volt. Mindjárt jött farkas koma is.

— Jössz-e, kis malac?

— Ó, én már vissza is jöttem, hoztam is egy zsákocskával! — kacagott a kis malac.

Majd megpukkadt farkas koma, de nem mutatta a haragját, lágyra, hízelt hangon fogta a hangját s mondta:

— Lám, lám, nem is hittem volna, hogy ilyen korán kelsz. Tudod mit, kis malac? Van itt közel egy almafa, piros alma terem rajta. Eljönnél oda?

— Hogyne, hogyne. Hol az az almafa?

— Éppen a répa-föld mellett. Itt leszek reggel öt órákor, odamegyünk s leszedjük a szép piros almát.

— Ó de jó, ó de jó — csettintett a nyelvvel a malacka. — Ott leszek, ott!

Bezzeg, hogy az okos kis malac már négy órákor fölkejt, kiment az almafához, de farkas koma hazudott, az almafa messze volt, s mire a kövér malacka felszuszogott-maszogott a fára, megérkezett a farkas koma is.

Szereted a szép ruhát? Szép gyermek-ruha mintákat talál édesanyád a Vobach Kindergarobe című német divatlapban. — E lap előfizetési díja félévenként 135 lei és a pénz előzetes beküldése ellenében a Cimbora kiadóhivatala szállítja.

Diványpárnák, lámpaernyők, kötött mellények, függönyök, asztalneműk és női fehéreneműk pompás ábráit hozza hónapról-hónapra a Frauen-Fleiss, Németország pompás kézimunka újságja. A félévi előfizetési díja 163 lei. A pénz előzetes beküldése ellenében szállítja a Cimbora kiadóhivatala.

A SZABADALMAZOTT KROKODILUS

Gyerekek, tudjátok-e, mi az a szabadalom? Ha valaki valami ügyes, új dolgot kitalál, például egy újfajta játékot vagy butort, akkor bemegegy egy hivatalba s ott írást kap arról, hogy ezt ő találta ki legelőször és senki más nem készítheti, nem árulhatja az ő tudta nélkül. Ezt hívják szabadalomnak s a hivatalt szabadalmi hivatalnak.

A krokodilus, mielőtt szabadalmazták volna, egészen egyszerű, becsületes hüllő volt. A Nilusban, Afrikában lakott egy kényelmes iszapszigeten és Sokatfallak hívták. A Nagyotnyelők nemes és ősi familiájából származott és már ifjúkorát emlékezetessé tette avval, hogy többet evett, mint akármelyik másik rokona.

Miután apja, a becsületes falásban megöregedett Csupaszáj meghalt, ő lett a család feje. De nem volt népszerű és senki se szerette. Mert a Nilusban az a szokás, hogy minél kisebb az étvágya valakinek, annál nagyobb a népszerűsége. Márpedig Sokatfallak rettentő nagy étvágya volt. A négergyerekektől a cipőtálpig mindent megevett és haszontalannak tartotta azt a napot és azt az órát, amikor evés helyett mással töltötte el az időt. Így aztán mindinkább kerültek, mert még saját rokonai sem tudták, hogy nem kerekedik-e egyszer kedve rájuk s nem kapja-e be őket jobb falat hiányában. De Sokatfallal ezzel nem törődött, mert általában önző és falánk volt, mint minden krokodilus.

Sokatfall a napon feküdt és sütkérezett. A gyomra rettenetesen korgott. Reggel nyolc óra óta nem evett, pedig most már fél kilenc. Fájdalommal gondolt vissza azokra a napokra, amikor mindennapra jutott két-három négergyerek vagy más zsiros falat.

— Biz' Isten, egy fehér emberrel is megelégedném — nyögte lustán. — A husuk ugyan keserűbb, mint a négerké, — de ha az ember félórája éhezik, akármit szívesen elfogyaszt!

De se fehér, se fekete nem volt a láthatáron. Egyetlen antilop vagy más állat nem mutatkozott, — csak egy fiatal alligátor úszott a víz alatt és gyorsan odébbkerült, amikor Sokatfallat meglátta.

— Még a rokonaim is elkerülnek! — panaszkodott Sokatfall önmagának. — Ehen fogok pusztulni!

Ebben a pillanattan fölötte, a pálmafa ágai között megzörrent valam'. Sokatfall fölneézett. Odalönt egy kis makako-majom ült és vakarózott. Nagyon érezte magát — egyrészt, mert egyszerre ötfévével vakarózhatott őt helyen; a négy kezével és a hosszú, bojtos, felkunkorodó farkával — másrészt, mert ma este lesz az esküvője a szomszéd pálmafán lakó makako-család leggyönyörűbb gyermekével, a bájos Ugri kisasszonnyal. A kis makako nem is gondolt arra, hogy krokodilus van a világon és így ijedten rezzent össze, amikor Sokatfall álmosan fölshólt:

— Hé! Hallja maga!

A kis makako abbahagyta a vakarózást és lenézett.

— Mi tetszik? — kérdezte félénken.

— Hallja csak! Jöjjön le!

— Én kérem?

— Igen, maga. Maga ugyan csak egy majom, de az nem baj. Nagyon éhes vagyok.

— Dehát minek jöjjenek le? — Kérdezte tovább ijedten a kis makakó.

— Minek? Jaj de nehéz feje van! Hát meg akarom enni!

— Engem? — rettent meg a kis makakó és tanácstalanul ugrott egy magasabb ágra. — De hiszen én semmit se csináltam magának, krokodilus ur!

— Épp az a baj! Nagyon éhes vagyok és most nem nézem, hogy mi van előttem. Ha nem jössz le, fölmegegyek érted!

A kis makakó roppantul megrémült és elkezdett sirni. Keservesen sirt és közbe vakarózott. Arra gondolt, hogy Ugri kisasszony hiába vár rá, nem mehet majd el az esküvőre, — hanem helyette a krokodilus szótét gyomrába fog feküdni!

— Jöjjön már, hé! — szólt fel újra Sokatfall. — Nem várok sokáig!

A kis makakó szeméből ömlöttek a könnyek. De aztán hirtelen eszébe jutott valami. Földerült az arca, letörülte a könnyeket és fölényesen szólt:

— Hallja maga, krokodilus ur!

— Mi az? Gyere már le!

— Szabadalmaztatva van már?

— Mit beszélsz? Éhes vagyok.

— Mert ha nincs szabadalmaztatva, akkor nincs joga velem így beszélni.

A krokodilus meghökkent. Mi az a fránya szabadalom?

— Miről beszélsz? Mi az a szabadalom? Meg lehet azt enni?

— Mindenki szabadalmaztatja magát a dzsungelben. Akinek nincs szabadalma, az nem uriember!

A krokodilus megvakarta a fejét. Ejnye, ez komoly ügy! Ő mindig uriember szeretett volna lenni, ha nagy is volt az étvágya.

— S hol lehet azt az izét... azt a szabadalmat kapni?

— A sivatagban. Menjen csak egyenesen, amíg egy deszkabódéhoz nem ér. Ott ki van írva: „Első Őserdei Szabadalmi Hivatal”. Ott megkapja.

— De addig vársz itt rám? — kérdezte Sokatfall gyanakodva.

— Hogyne várnék! — mondotta a kis majom.

— Akkor várj! Mindjárt visszajövök.

Sokatfall utrakelt és lassan vánszorgott a sivatagon keresztül. Csakugyan megtalálta a deszkabódét, rajta a fölirást és megkereste a bejáratot is.

Odabent három állat üldögélt hegyesen. A leopárd volt a bizottság elnöke, a strucc a jegyzője és a zebra a titkára. Amikor a krokodilust meglátták, a zebra foghegyről odaszólt:

— Mit akar?

Amikor pedig Sokatfall meglátta, hogy az egész

bizottság ehető, éhségében és álmélkodásában felnyitotta a száját, óriási nagy szája volt és a leopárd bárátságátalanul rászólt:

— Csukja be a száját! Nem szeretem az ilyen nagy-száju állatokat!

Szegény Sokatfal nagy csattanással becsukta a száját.

— Szabadalmaztatni szeretném magamat, — mondta.

— Mit akar szabadalmaztatni? — kérdezte a leopárd és unottan piszkálta a körmét egy üvegszilánkkal.

— Hogy mit? — ámult el a krokodilus. — Azt nem tudom, kérem!

— Akkor minek jött ide? — förmedt rá a leopárd és a strucchoz fordult. — Milyen szabadalmakat adtunk ki eddig?

A struce egy nagy faháncsról olvasni kezdte:

— Első számú szabadalom: az elefántnak egy vízpuskákért. Második számú szabadalom: a zsiráfnak egy ródlipályáért. Harmadik számú szabadalom: a tigrisnek egy új fogorvosi találmányért. Negyedik számú szabadalom: az orrszarvúnak szarutermelésért. Ötödik számú...

— Elég! — ordított a leopárd, úgy, hogy a krokodilus összerézzen. Nem szerette, ha hirtelen ráordítanak.

— Szabadalmaztassa magát, — ajánlotta a zebra, — mint husvágó gépet!

Sokatfal, szegény, beleegyezett. A struce hatalmas diplomát állított ki a szabadalomról, lepecsételte és a zebra, a leopárd meg ómaga aláírták. Aztán a krokodilus nyakába akasztotta.

— Mit csináljak ezzel, kérem? — kérdezte.

— Vigyázzon rá, mint a szeme fényére! Ez a szaba-

27 lei és 33 baniba kerül havonta édes anyátoknak, nagy leány testvéreteknek Németország legötletesebb kézimunka ujságja, a „Frauen-Fleiss“. Rengeteg kép és ötlet. Az anyagra másolható mintarajz és nyomott sablon mellékletekkel fél évi ára 163.— lei. A pénz előzetes beküldése ellenében szállítja a Cimbora kiadóhivatala.

dalom! Valahogy meg ne egye, mert akkor nem kap másikat!

Sokatfal illedelmesen köszönt és kitámolygott az ajtón. Nagyon éhes volt. Szép lassan visszamászott a folyóhoz, de a makakó már nem volt ott.

— Igy bizzon az ember másokban! — dörmögte és belefeküdt az iszapha.

Hosszu ideig nem mozdult. Nagyon büszke volt a szabadalmára és roppant előkelőnek érezte magát, mert családjában még eddig nem volt szabadalmazott krokodilus. A diplomát a szájában tartotta és a szemével folyton pislogott.

Amikor már ötödik órája feküdt ott s úgy érezte, hogy nincs is hasa, annyira éhes, arra uszott unokaöccse, az ifju alligátor. Amikor meglátta, hogy Sokatfal nem mozdult, melléje kormányozta magát.

— Mi az, kedves rokon? — kérdezte. — Ma nem ebédel?

— Nem, — mondta Sokatfal. — Ma szabadalmaztattam.

— Meg lehet azt enni? — kérdezte az alligátor.

— Nem. De aki uriember, az szabadalmaztatja magát.

— Nagyszerű. Hát ha nem ebédel, kedves rokon, — megengedi, hogy a jobb hátsó lábát elköltsem ebédre?

Sokatfal rugott egyet az alligátor pedig továbbuszott.

Eljött az este és Sokatfal még mindig büszkén és előkelően feküdt az iszaphan. Rettenetes éhségében hirtelen nagyot ásított — és ó borzalom! — lenyelte a diplomát.

És akkor rosszul lett Sokatfal, — de olyan rosszul, amilyen még sohase volt. A gyomrában egyszerre verekedni kezdett valami és kinjában lefelé uszott a folyón.

Ott aztán, talán tévedésből, talán szándékosan, — de szegény Sokatfalt megették a többi krokodilusok, a Nagytönyelők családjának nemes és jó étvágyu tagjai.

A kis makakó majom esküvője szokatlan fényben és pompában ment végbe. Hajnalig mulatott a nagyszámu vendégsereg, rengeteg mogyorót, banánt és datolyát ettek meg és tüzes pálmabort ittak.

Az ifju makakó pár még ma is él, ha meg nem halt.

NAGYAPÁM LAKODALMA

— Bohókás székegy mese. —
Elmeséli: IFRIM BÁCSI.

Jól emlékszem, pendejes gyermek voltam, amikor nagyapám házasodott. Magas, veres cserepes házban laktunk. A kakas a nyitott ablakon bedugta a fejét, amikor kukorékol. Elküldtek engemet a malomba egy véka búzával, hogy az árpát öröljem meg, mert a kukorica-liszt kell a lakodalomra kürtöskalácsnak.

Felpattanok a szürkére, megsarkantyuzom a barnát s elvágatok a sárgán. Amint handukolok a száron, látok az út mellett, a csipkekert megett egy cseresznyefát, melyről szép piros almák kukueskálnak rám. Lerugom a verébről, felszaladok a körtefára és jól lakom eperrel.

Végre megérkezek a malomba. Hát, amint nézelődöm, látom, hogy nem látom a malmot. Felrontok az ódal felé, hát, látom, hogy ott van a malom, eprézik.

Nosza, hamar kapom a fanyelű bicskám, amelyiknek az élit elvesztettem vót kendernyövéskor, vágok vele egy vesszót, beterelem vele a malmot a hejére. Akkor veszem észre, hogy nincs a malomnak kereke. Hirtelen a földbe szurom a vesszót.

Amikor a vessző kihajt, megnő, vastag fa lesz belőle, levágom, malomkereket faragok belőle, megörölöm a kürtöskalácsnak való lisztet, folytatjuk a lakodalmat, amire titeket is jószívvel látunk, kedves cimboráim!

(Sepsiszentgyörgy.)

Gyermekdivatlap, havonta 12 oldal terjedelemben rengeteg képpel és szabás mintával fél évenként 135.— lej. — A „Vobacho Kindergarobet“ a pénz előzetes beküldése ellenében a Cimbora kiadóhivatala szállítja.

AMIT ISTEN RENDEL

Apró unokáinak meséli: ELEK NAGYAPÓ.

Volt egyszer egy király s annak egy fia. Szép volt, dali volt a királyfi, de az apjának nem volt öröme benne: napról-napra sorvadott a szegény fiú. Igen bizony, mert kigyó volt a királyfi gyomrában s hiába vizsgálták, orvosolták a világ leghíresebb doktorai, a kigyótól nem tudták megszabadítani. Mit csináljon szegény királyfi? Ő bizony — gondolta — elmegy világgá s addig jár, addig kel, amíg valahogy a kigyótól megszabadul.

Elindult a királyfi s addig ment, mendegélt, hogy egy nagy városba ért. Ott megállapodott s egész nap a templomokat járta: folyton imádkozott. Abban a városban lakott egy király s annak volt két leánya. A nagyobbik leány, mindennap az apja lába elé borult s azt mondta: Légy győzedelmes, felséges apám uram! A kisebbik is a lába elé borult minden nap s az meg azt mondta: Örülj annak, amit Isten rendelt, felséges apám uram! De a királynak nem tetszett a kisebb leány mondanása s egyszer, amikor már sokszor hallotta, megharagudott s azt mondta az udvarmesterének:

— Hallod-e, már jóllaktam a kisebbik leányom böles mondásával, add feleségül akármelyik jött-ment embernek, hadd örüljön aztán annak, amit Isten rendel.

Az udvarmester a templomba vitte a királykisasszonyt s mert éppen a királyfit találta ott, neki adta feleségül. Hiszen, a királykisasszony nem busult e miatt, pedig nem tudta, hogy akihez adták, királyfi. Akárki volt, tetszett neki: szívesen a felesége lett, megesküdött vele s még az nap el is távoztak az apja városából. Velük ment egy-két hűséges eseléd is.

Mentek, mendegéltek hegyeken, völgyeken át, s amikor már messzeföldön jártak, letelepedtek egy tó partján, ismeretlen városnak a határán. Alig pihentek egy keveset, a királyleány a cselédjével bement a városba, hogy valamit vásároljanak, a királyfi pedig ott

maradt a tó partján. Egy kevés ideig üldögélt egy helyen aztán elálmosodott s lefeküdt, de véletlenül egy hangyabolyra tette a fejét. Amint elaludt, a testében lakó kigyó kidugta a fejét, hogy egy kis levegőt szippantson. Abban a pillanatban a hangyabolyból is előbújt egy kigyó. Dühösen nézett egymásra a két kigyó s az, amelyik a hangyabolyban lakott, ráförmedt a másikra:

— Te cudar, minek kinozod ezt a szépséges szép királyfit?

— Te vagy a cudar, — kiabált a másik — hát te minek őrzöl két arannyal telt korsót!

Szóból szó kerekedett, minden rosszat elmondtak egymásnak s egyszer csak azt mondja a hangyabolybeli kigyó:

— Hát aztán, te cudar, azt hiszed talán, hogy mustárral kevert rizsből olyan orvosságot nem lehet csinálni, amitől te rögtön meghalsz?

— Hát azt nem tudja mindenki, — felelt a másik — hogy téged forró vízzel vagy olajjal meg lehet ölni?

Hiszen, éppen jókor árulták el a titkot, mert közben a királyfi felesége visszajött a városból s egy fa mögül hallgatta a kigyók veszekedését. Bezzeg, hogy egyszerre elkészítette az orvosságot is, a forró olajat is, megölte mind a két kigyót s a királyfi százszor szebb lett, mint volt annak előtte, a hangyabolyban meg annyi kineset találtak, hogy elég volt az holtuk napjáig.

Akkor aztán szépen felkerekedtek s haza mentek a királyleány apjához. Mondjam tovább, ne mondjam? Bezzeg most elhitte a király, hogy örülni kell annak, amit Isten rendel.

Igy volt, mese volt.

(Kisbaczon.)

MESE AZ ÁLHATATOSSÁGRÓL

Irta: GAL LAJOSNÉ.

Tündérr király felült fényes fogatára és elrobogott hazulról. Egyenesen egy játékgárba hajtatott.

A gyáros nagy tisztelettel hajlongott a király előtt és megkérdezte:

— Mit parancsol, felséges uram?

— Csinálj nekem egy gyönyörű porcellán babát, mely aludni és beszélni is tudjon, járjon is a maga lábán. Olyan baba legyen, amilyen még nem volt a világon. Annyit fizetek érte, éppen amennyit kívánsz, de egy hét mulva meglegyen, amikor érte küldök.

Azzal el is robogott és megállott a királyi cukrászda előtt. A cukrász sietve kapta le fehér sapkáját és igen meglepődött, mert a király nem szokott maga jönni, csak az udvarmester által ízen, ha valamit akar.

— Azért jöttem, szólt a király, mert egy olyan tor-

tát akarok készíttetni velcd, melynek titkát csak mi ketten ismerjük.

A cukrász bevezette a királyt és sokáig beszéltek, terveztek, senki sem hallotta, miről. Amikor a király hazament, így szólt a királyához:

— Egy hét mulva háit akarok rendezni tündérország gyermekserégének. Kérlek, küldesd el a meghívókat és gondoskodj, hogy a multság minél fényesebb legyen. Ez alkalommal próbára akarom tenni országom gyermekeit, hogy van-e bennök állhatatosság? Tudnak-e a parancsoknak engedelmeskedni? És amelyik megfelel az én óhajomásomnak, azt megjutalmazom, mert gyermekkorban kell megtanulni az engedelmességet meg az állhatatosságot.

Segítségére leszek mindenben, felelt a tündér-

királyné és attól kezdve nagy lőtás-futás volt a királyi palotában. Feldiszitették a gyönyörű tánctermet. Ezer-színű üvegvirág csillogt a fal mellett sorakozó bokrokon és a zöld leveleken millió szentjánosbogár fénykedett. Halk zene hangzott, mintha égi angyalok muzsikálnának. Zöld üveg volt a padló, melyen keresztül csodadolgokat lehetett látni, mintha teng erfenekére nézle a bámuló szem. A szomszéd terem volt az étkezésre fenntartva és fel volt ott halmozva minden jó, amit csak tündérország gazdagsága adhatott. Még a székek is mind csokoládéból voltak készítve, akinek tetszett, még az abroszt is megehetette, mert az sem vászon volt, hanem finomra nyújtott szaloncukor.

No, hát nem is igen aludtak abban az időben a gyermekek, mert még éjjel is az járt eszökbe, hogy milyen sok jóban lesz részök a tündérpalotában.

EI is jött végre a nagy nap. Mint élő virágok, olyan szépek voltak a kis tündérfiúk és tündérlányok. Mindeniknek a ruhája egy-egy virágot ábrázolt. Egy tündér fiucska utánozni tudta a madarak énekét, füttyét. Ez a madárhang olyan jól beletalált ebbe a szép virágos kertbe.

Amikor mind együtt voltak, megszólalt a zenekar, mely pálmák közé volt elrejtve, s a gyermekek vidám táncba kezdtek. Mindaddig táncoltak, amíg megszólalt a vacsorához hívó harang, akkor betódultak az étkező terembe. Feltűnt a gyermekeknek, hogy külön egy magányos asztalon, nagy ezüst tálcán óriási rózsaszínű torta áll, valóságos várkastélyt ábrázoló tornyokkal. Még egy megvasalt ajtó is volt rajta, persze a vaspánt és zár csak csokoládéból volt.

Mindenik gyermek azonnal ezt a várkastélyt szeretete volna felfalni, de nagy volt a csodálkozás! Mert a homlokzatára ez volt írva:

Ehhez a tortához tilos hozzá nyulni!

Hiába volt ott a sok édesség, a számtalan szebbnél-szebb torta, a gyermekszemek minduntalan csak a tilos tortára néztek és falták a szemökkel, ha a szájokkal nem lehetett.

Vacsora közben aztán szájról-szájra adták egymásnak a szót:

— Azért mi mégis enni fogunk belőle!

Csak egy komoly szemű kis leány, a kis Ibolyka emelte fel ujját tiltakozva:

— Nem, én nem nyulok hozzá! Van itt más is elég; ne legyetek telhetetlenek!

— De mi éppen azt akarjuk! mondták kórusban a többiek.

Egy nagyszáju, hősködő fiucska mindjárt ajánlkozott is, hogy ő megostromolja a rózsaszínű vár kapuját, csak várjanak, amíg eltávoznak az inasok.

Nosza, volt öröm és lelkesedés.

— Mind ott leszünk! Mi is segítünk! kiáltoztak összevissza a kis tündérek és gunyosan néztek a kis Ibolykára, aki már előbb kijelentette, hogy ő nem eszik abból a tortából.

Végre magokra maradtak az apróságok, nem zavarták őket az ételhordó inasok és akkor, mint a darazsak a mézre, ugy rohantak a tiltott torta felé. Legelől a kis

hősködő fiu egy tortavágó késsel hadonászott és úgy tett, mint a hadvezér, aki várkaput akar megostromolni. De amint a csokoládé-zárhoz feszítette a kést, egyszerre hátrahőkölt, mert a tortakapu felpattant és egy állig fölfegyverzett tündér-katona ugrott ki, a belül üres tortából és elkezdett sebesen lövöldözni fegyveréből.

Igaz, hogy csak csokoládé golyók voltak likörrel töltve, de mindenik tündérke ruháján szétfreccsent, csunya fekete foltot ejtve a virágot ábrázoló ruhán. És ebben a nagy ijedelemben és zürzavarban megnyílt a nagy szárnyas ajtó és megjelent aranyos palástban a tündérkirály.

Egyszerre olyan csend lett, mintha minden gyermek megnémult volna. A király nem volt haragos, csak szomorú volt a hangja, amikor megszólalt:

— Próbára akartalak tenni, gyermekek, hogy lássam, nem vagytok-e telhetetlenek és tudtok-e parancsomnak engedelmeskedni? Ellátalak minden jóval, ami szemnek, szájnak jól esik, de az nektek mégsem volt elég, hanem éppen arra vásott a fogatok, ami tiltva volt. Ezért megérdemeltétek ezt a kis ijedtséget. Most pedig álljatok sorba és menjetek el előttem. Gyere te is, kis leány, szólt a komolyszemű Ibolykához, aki egyedül állt a sarokban, távol mindenkitől. A gyermekek elvonultak lesütött szemmel a király előtt, aki mindenik ruhácskán meglátta a csokoládé foltot, csak az Ibolyka ruhája volt üdvözlő királyné elé vezetette.

— Itt van az egyetlen engedelmes kislány, jutalmazd meg édes feleségem.

A királyné intett udvarhölgyének és az behozta azt a sétáló, alvó, beszélő, gyönyörű babát, melyet a király rendelt a gyárostól, amelynek nem volt párja hegedhét országban.

A királyné maga tette az állhatatos kis tündér karjaiba, a többi gyermek pedig megszegyenülve sompolygott haza.

(Alsógárd.)

Hizókura
Téli sport
Egész éven
át nyitva!

HORN

GYERMEKOTTHON

TATRANSKÁ LOMNICA

MAGAS TÁTRA, C. S. R.

Magaslat
üdülőtélp ide
ges, feltáplálásra szo
ruló, vérszegény és
gyenge gyerme-
kek részére

HORN J. IGAZGATÓ

RÓKA PIRÓKA MESÉJE

— PÁLYÁZAT. —

Kedves nagyapóka! Én rémisztő sokatt tanutam abol hogy levelemet hejre igazította a Cimbora unokákkal most ismét írog egy történet azt is ikazítsak hejre az unokák hogy abol is tanujak s most se sajnája nagyapó töllük a juttalom könyvet 10-ett adjon a legjobb hejreigazítottoknak. Kezít esokollom Roka Piróka másodig osztályos a Zirzabela néni intézetibe Pesten 1928ban augusztus elsején.

*

Mondanom se kell, kedves unokáim, hogy örömmel teljesítem Roka Piróka kérését. Ime, leközlöm a törtéber végéig a helyreigazítást küldjétek hozzám. Természetesen, mot is, mint a multkor, tíz könyvet tűzők ki jutalmul s tanácsolom, hogy a helyreigazítások másolatát őrizzék meg, aztán hasonlitsátok össze a nagyapó helyreigazításával, hogy ne csak Roka Piróka, de ti is tanuljatok ebből.

Roka Piróka történetének a címe:

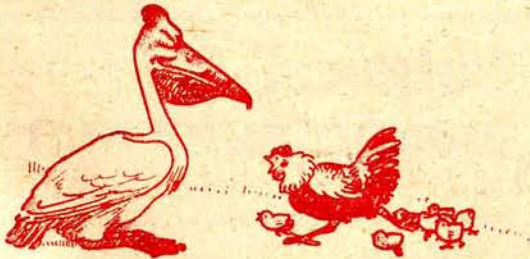
Tyukanyó meg Róka koma.

Volt ecer egy Tyukanyo s anak sokok csirkeje. Ez a tyukanyo miitt gondoltt miitt nem kiment a retre ot is egy viragos dombra otan kapirgalt szedegete a fuvcskét ecer csak felnez Tyukanyo s hátt Urram teremtom Szűz Márija Jezus Kristus ne hagy el miit lát!!!

A domb tetején állt Roka koma s ravazul sunynyított Tyukanyora.

Hejj szegen világ veset agy nagyott sikkoltot Tyukanyo s monta kedvess gyermegeinég Jaj!!! Jaj!! Zeremetess makzattyaim szalagyunk a hogy tudunk met külomben végge életünknek hát szalatak szalatak a hogy birtag s ecere esag megaltak minha földbe gyökerezet vona labuk aszt hiték mék csak mostt ikazan vegge

elletkneg előll tűzz hatull viz igen bizzon mer ot ült egy szernyü nagy madar akineg szernyü nagy szaja csöre vot.

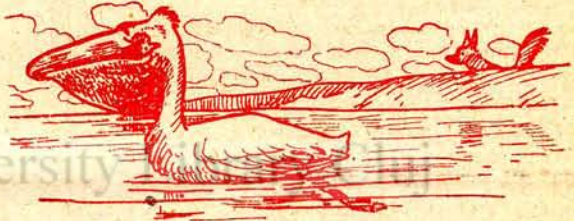
Jaj!!! Jaj!! Mere fusunk hova bujunk remüldözöt Tyuk-

anyo. Akor mekszolalt az a szernyü nagy madar s monta ne fejeteg tolem nem bantlag nem lesz semi bajjotok, csak setajatok be a csöromben. Hite is nem is Tyukanyo de miitt tehetet előre külte a kedvess makzattyait

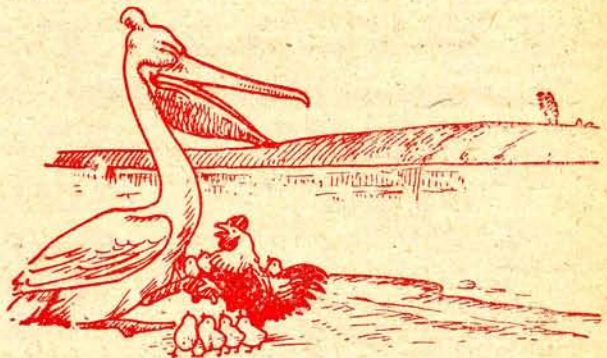
azok be is setaltak utannok ő is akor az a szernyü madar lecsapantota az ajtot mar mint csöret s Tyukanyo és csibeit letelepetek a szernyü nagy madar szobajaba mar mint a tokajaba.

Hat urram teremtom mi történt??!! Az történt? hogy vot a rét melet egy nagy fojo azon a szernyü madar ataluszot rajtta ot a tulso partton kilepet s ot hajatok

csudat az ajtot kinyitota mar mint az csöret s monta tesek kiszalni!!! Épen ugy mint a vasutnal amigor az utolso alomasra mekergezneg az uttasog.

No ki is szaltak de bezeg vot orom vot nagy halalkodas!!!

De bezeg nem örült Roka komma nagy mergessen alkialtot anak a szernyü nagy madarnak megalj te nagy szaju holok váják ki a szemmedett elvesed a vacsoram de eszt még mekkesserülöd!!! De az a sörnyü nagy madar nem ijét mek a fenyegetestöll nagyott kacakot még Tyukanyo is kacagot de még a csibek is.

Igy vot vege vot akki nem hiszi jarjon utana.

Róka Piróka.

ELEK NAGYAPÓ ÜZENI:

A levél írás igen fontos szabálya: hol, melyik évben, melyik hónap hányadik napján kelt a levél!

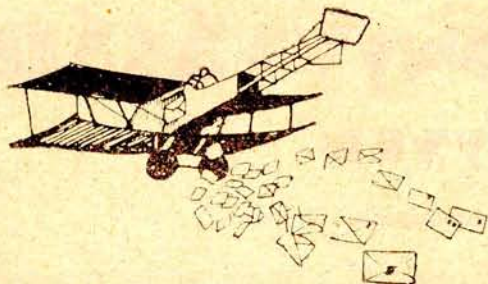
Pellion Nóra, Budapest. Fájt a fejed erősen, s amint ránéztél a levelezőlapomra, egyszeribe elefejtetted a fejfájást. Lám, mire jó a nagyapó levelezőlapja! Igazad van: Az én jószágomat csak szeretettel lehet meghálálni. Ez az én vallásom. Jól esett olvasnom, hogy még theologus bátyád is szereti olvasgatni a Cimborát. Bizonyosan érzi, hogy szeretet árad minden sorából. Gabitól rég nem kaptam levelet. Szeretném, ha írál róla. Elég, ha pesti életéről beszámolsz: igen fogja érdekelni olvasótársaidat. Ird meg következő leveledben pontosan az eddig olvasott ifjúsági könyvek címét, aztán én is megírom, miket olvassál. Pista bácsinak és a tanítónénidnek tolmácsold viszontüdvözlözetemet. — *Lajos Mihály, Nagypárad.* Ugy van: minden mulandó, csak a szeretet nem. Nyugodt lehetsz affelől, hogy ha csak másodszer írtál is nekem, bár régóta jár az árvaházba a Cimborá, maradt hely neked az én szivemben. Szeretettel várom további leveleidet. — *Somlyai Pistike, Kolozsvár.* Csunya írásod miatt nem írtál eddig, bár három éve jár neked a Cimborá. Nem találom ugyan csunyanak az írásodat, de bizonyos, ha szorgalmasan írtál volna nagyapónak, ma már oly szép volna az írásod, hogy magad is gyönyörködne benne. De még nem késtél el: csak írd szorgalmasan és pontosan. Annak igen örvendek, hogy sokszor elolvasod az arcképem alá írt verset s azt meg is fogod tartani. — *Szendrei Ferenc, Nagypárad.* Nem teledkezem én meg egyetlen unokámról sem, aki ír nekem. Elég, ha kétszer-háromszor ír, s messziről megismerem az írását, pedig rengeteg levél fordul meg a kezemen. Szeretném, ha nagyobb betűkkel írál, mert az apróbetűs írás rontja a szemedet s megromlik az írásod is. A pontrejtvény sorra kerül. — *Molnár Pisti, Mezőtelegd.* Levelet, levelet! — *Kovács Sanyi, Micske Bihar megye.* Megkaptam a berlini levelezőlapodat jól esett a figyelmességed s egyben találtam figyelmztetést is a bélyegekre nyomva, amit jó volna meghonosítani mindenütt. Így szól: Vergiss nicht Strasse und Hausnummer. (Ne feledd az utcát és a házsámot!) Ez épp oly fontos, mint az én figyelmeztetésem az üzenetek élén. Édesanyádnak tolmácsold viszontüdvözlözetemet. — *Horváth Sárika, Székelyudvarhely.* Csaknem egyszerre jött meg három leveled Vulkánból. Azóta bizonyosan ott vagy az en tündérvárosomban. Igen érdekes

az a történet, amelyet Lévai tanár ur mesélt el neked, s nagyszerűen írtad le. Azt már látom, hogy az első esztendőben is nagyot haladtál. Képelem, hogy lesz sok beszámolnivalód, ha az autók összeütközött a vonattal. Nagyot lélegzettem, amikor láttam, hogy semmi bajod sem történt. — *Bornemisza Katalin, Pécsujfalu, Csehszlovákia.* Ha jól emlékszem, nem vesztél el a leveled s válaszoltam is rá. Általában: a posta nagyot javult újabban. Nemrég ilyen címzésű levél jött Budapestről egyik leányomnak: Batani Mici urhölgynek, Treiscaune, Baraolt. A versed jól indul, de miért hol páros, hol páratlan rimeket használsz? Jobbat várok tőled. Papp Tibortól és Honkától még mindig nem kaptam levelet. Ha Magyarországon is jártál a nyáron, lesz bőven beszámolnivalód. — *Barabás Magdus, Kettesd, Kolozsmegye.* Levelet, levelet, ne csak megfejtést! — *Cserépes Imre és Laci, Nagypárad.* Tenkén nyaraltatok, a nagyszülőknél. Sokat voltatok az irdőben és sokat fürödtetek a Feketekőrösben. Képelem, hogy csak úgy repültek a napok. Mert mindenütt jó nyaralni, de legjobb a nagyszülőknél. — *Benkő Júdit, Tamásfalva, Háromszékmegye.* Oly szépen és értelesen írsz, hogy bátran résztvehetsz a beszámoló pályázatban. Kettős örömet szereztél azáltal, hogy tiszta 10-es volt a bizonyítványod, s nemcsak te szereted a Cimborát, de nagyobb nővéreid is. — *Krecsák Magdus, Nagyenyed.* Most találkozom először a neveddel. Levelet is várok, mert szeretek közelebbről megismerkedni unokáimmal. — *Goldzieher György, Kisjenő, Arad megye.* Eddig bizonytal megjárta Pestet és sok minden érdekes és tanulságos tapasztalattal megrakodva kezdted meg az iskolai esztendőt. Remélem, amilyen szép kerék betűs az írásod, oly szép lesz a beszámoló is. — *Türk Mátyás, Székelyudvarhely.* Levelet, levelet! — *Farkas Manci, Kolozsvár.* Leveledet a „szép” levelek közé soroztam s külön levélben is válaszoltam rá. — *Stepunek Ilonka, Nagypárad.* A te leveledet is a „szép” levelek közé soroztam. Valóban, a te tolladon még a járványkórház is megszépült. Szinte kívánatos lett. —

Galgóczi magántanfolyam

BUDAPEST,
VIII. Mária
Terézia-tér 3.

Teljes anyagi felelősség
mellett előkészít közép-
iskolai magánvizsgákra
és érettségire.

A KIADÓBÁCSI ÜZENI:

Finna György, Magyaró. A Cimborában hirdett Verne művek kivétel nélkül pompás, többszínnyomású kötésben kaphatók és minden kötet sok egész oldalas képpel van ellátva. Egy-egy kötet ára postaköltséggel együtt 100 lei. Van azonban egy drágább, diszkötéses kiadás is, mely azonban sokkal drágább és a kötetek ára 200—300 lei között váltakozik. — *Jakobovits Margit és Dezső, Meresti.* A küldött 100 lejjel előfizetések 1928 dec. 1-ig ki van egyenlítve. A „Három herceg” c. regény első két mellékletét, sajnos, már nem tudjuk Nektek pótolni, mert az még a tavaly teljesen elfogyott. Általában igen fontos, — s ezt nem csak Nektek, hanem a Cimborá minden olvasójának üzenem, — hogy egy-egy hiányzó számot vagy mellékletet mindjárt reklamáljatok, mert gyakran előfordul, hogy később a legjobb akarattal sem tudjuk pótolni, mert elfogy. A „Három herceg” a jövő évben könyvalakban fog megjelenni, s akkor igen olcsó áron megszerezhetitek a teljes regényt. — *Mezey Nuskó, Turda.* A két hiányzó számot pótoltuk. Megkaptad? — *Aghi Evi, Nagyenyed.* Mondd meg, kis pajtásaidnak, akik a Cimborát példányonként vásárolják, hogy ha ők is részesülni akarnak abban a kedvezményben, melyet a Cimborá kiadóhivatala előfizetőinek Elek nagyapó pompás regényének mellékelésével nyújt, úgy nekik is be kell lépniök a Cimborá előfizetőinek táborába, mert a példányonként vásárlóknak ezt a kedvezményt nem adhatjuk. A regény mellékelése a kiadóhivatalnak ismét nagy áldozatokat jelent, amit állandó előfizetőinknek szívesen meghozunk, viszont nem részesíthetjük azokat ilyen értékes kedvezményben, akik csak időnként, vagy legalább is nem rendszeresen veszik és olvassák Elek nagyapó lapját. — *Fodor Gábor, Arad.* Rég nem hallottam rólad, Gabi barátom, tán már hűtlen letél a kiadóhácsihoz? — *Kövrig gyerekek, Torda.* Levelezőlapoukra külön levélben válaszoltam s hiszem, hogy örömtökre szolgál az elintézés. — *Sándor bába, Nagybárad.* Mint láthatod, a Cimborá minden számában közlünk egy-egy csoport igen értékes és főként olcsó könyvet, mert hisz az a célunk, hogy olvasóinknak olcsó pénzen tegyük lehetővé a magyar ifjúsági irodalom remekeinek megszerzését.

FEJTÖRŐ:

A sorsolásban való részvételre egy rejtvény megfejtése is jogosít!

A rejtvény megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorát egyszerre, a megfejtést követő hónap végén közlöm!

A megfejtések beküldésének határideje a rejtvények megjelenését követő hónap 19-ik napja.

PÓTLÓREJTVENY.

Beküldte: *Görömbölyi Sára.*

— arcsi	— omb	— gyu
— gyész	— gorka	— ózsa
— ám	— ábor	— rma
— rdög	— ida	— adrág
— olt	— lga	— vi
— dön	— aci	— ap
— arancs	— ári	— rni

Petőfi Sándor egyik költeményének az első sora.

BETŰREJTVENY.

Beküldte: *Turisz Jolán és Laci.*

Kedd — lopó

CIMBORA

KÉPES GYERMEKLAP

Szerkesztősége: Fatani-Mici (Kisbaczon) u. p. Batani-Mari (Nagybaczon) jud. Treiscaune (Háromszék megye). E címre küldendők a Cimborá részére szánt kéziratok, az Elek nagyapóhoz írott levelek és rejtvény megfejtések.

Kiadóhivatala: Satu-Mare (Szatmár) Str. Reg. Carol (József főh.-u.) 12. A kiadóhivatalhoz küldendők a lap előfizetési bejelentései, díjai, könyvrendelések és mindennemű a lap küldését, megszüntetését előző közlemény

Előfizetési ára félévenként:

Romániában: 200 lej.
Csehszlovákiában: 40 korona.
Magyarországon: 6 pengő.
Jugoszláviában: 100 dinár.

A CIMBORA KÖNYVVÁSÁRA

KIS KÖNYVEK

Egy-egy kötet ára bekötve, telve képekkel 36 Lei.

A „KIS KÖNYVEK” mindegyike egy-egy pompásan szerkesztett kézikönyv, melyből az olvasó könyvű szerrel, de alaposan megtanulhatja azt, amiről éppen a könyv szól.

1. Kis ötvös.	13. Ásványhatározó.
2. Kis vegyész.	14. Kísérletek egy eszerép növényvel.
3. Kis könyvkötő.	15. Szobakertészet.
4. Kis elektrotechnika.	16. Konyhakertészet.
5. Bűvészkönyv.	17. Gombatenyésztés.
6. Vidám bűvészet.	18. Méhészet.
7. Cserkészkönyv.	19. Házi állatsereglet.
8. Bélyeggyűjtés.	20. Régipénz.
9. Magyar bélyegek kis katalógusa.	21. Játékszerkesztés.
10. Kis természetbúvár.	22. Művirágkészítés.
11. Aquarium, terrarium.	23. Állatmegfigyelések.
12. Növény- és rovargyűjtő.	24. Matematikai kísérletek.

(Rendelésnél elegendő a sorszám megjelölése.)

Olcso leányifjúsági sorozatok 10-14 éves leányok számára

Minden kötet kartonálva, többszínű fedőlappal.

I. sorozat:

Tutsek Anna: Kisanyám.
Farkas Pál: Az idegen.
Dobosi Pécsi Mária: Galambka.
Tábori Piroska: Uj utak.

II. sorozat:

Benedek Elek: Anikó regénye.
Tutsek Anna: Vidóka.
Farkas Imre: Mária meséje.
Dobosi Pécsi Mária: Viharmadár.

III. sorozat:

Lengyel Laura: Magda története.
Nagy Endre: Kati kisasszony élettörténete.
Tutsek Anna: Evike feljegyzései.
Tábori Róbert: Délibábok.

IV. sorozat:

Krudy Gyula: Tizenhat város tizenhat lánya.
Dobosi Pécsi Mária: Ida.
Tábori Róbert: Hóvár.
Gyökössy Endre: Postáskisasszony.

Egy-egy sorozat ára díjtalan postai szétküldéssel 150 lei.

A fenti árakban a postai és csomagolási költség mindenütt beemfoglaltatik. A könyveket a pénz beküldése ellenében vagy utánvétellel szállítjuk. Előbbi esetben a küldeményt semminemű külön költség nem terheli, míg utánvételes küldésnél az utánvételi díjat külön számítjuk fel.

AESOPUS LAPKIADÓ ÉS KÖNYVTERJESZTŐ
SATU-MARE.